

Matti Piispa
Elina Laitalainen
Satu Helakorpi
Jukka Halme
Hannu Alho
Antti Uutela

Rahapelaaminen, pelaamisen aiheuttamat ongelmat ja niiden yhteys elintapoihin

Tutkimus työikäisistä suomalaisista vuonna 2008

Gambling, gambling problems and their relation to living habits among Finnish adults in 2008

RAPORTTI

PELIHAITAT

© Kirjoittajat ja THL

Ruotsinkielinen tiivistelmä: Marina Andersson

Englanninkielinen tiivistelmä: Kenneth Gustafsson

Kannen kuva: Glow Images

ISBN 978-952-245-136-1 (pdf)

ISSN 1798-0089 (pdf)

Helsinki 2009

Piispa M., Laitalainen E., Helakorpi S., Halme J., Alho H., Uutela A.
Rahapelaaminen, pelaamisen aiheuttamat ongelmat ja niiden yhteys elintapoihin
Tutkimus työikäisistä suomalaisista vuonna 2008
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 29/2009, 45 sivua
ISBN 978-952-245-136-1 (pdf)
ISSN 1798-0089 (pdf)

TIIVISTELMÄ

Raportti perustuu Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen Aikuisväestön terveyskäyttäytymisen ja terveys (AVTK) -seurannan aineistoon. Kevään 2008 postikysely lähetettiin 5000 henkilön edustavalle satunnaisotokselle 15–64-vuotiaista suomalaisista. Heistä 3216 eli 64 prosenttia (miehistä 56 %, naisista 72 %) palautti kyselylomakkeen hyväksyttävästi täytettynä ja muodostaa tutkimusaineiston.

Vastaajista 68 prosenttia ilmoitti pelanneensa rahapeliä/-pelejä viimeksi kuluneen kuukauden aikana. Työikäisen väestön määrään suhteutettuna osuus tarkoittaisi noin 2,4 miljoonaa suomalaista. Vähintään kerran viikossa jotain rahapeliä pelanneiden osuus oli 31 prosenttia. Miehistä 11 % ja naisista 4 % kertoi harrastaneensa samaa rahapeliä vähintään kolmena päivänä viikossa. Yleensä pelaaminen rajoittui 1–3 eri peliin. Vähintään neljää eri rahapeliä oli kuukauden sisällä pelannut noin kymmenesosa vastaajista. Miehillä, vanhemmilla ikäryhmillä ja vähän kouluja käyneillä työntekijöillä rahapelaaminen oli yleisempää ja tiheämpää kuin naisilla, nuorilla ja pitkälle kouluttautuneilla toimihenkilöillä.

Eniten pelattiin Lottoa/Viking Lottoa/Jokeria (kuukauden aikana pelanneiden osuus 55 %), raaputusarpoja (28 %) ja peliautomaatteja (26 %). Internet-välitteisiin peleihin (esim. nettipokeri) oli osallistunut 2–3 prosenttia vastaajista. Peliautomaatit, internet-rahapelit, yksityinen korttipeli tai vedonlyönti, taitopelit rahasta ja kasinoilla pelaaminen osoittautuivat erityisesti nuorten miesten peleiksi. Lotto/Viking Lotto/Jokeri, arpojen raaputtaminen, päivittäiset arvontapelit, Vakioveikkaus ja raviveikkaus sen sijaan olivat yleisimpiä vanhemmissa ikäryhmissä. Jos Loton, Viking Loton ja Jokerin pelaamista ei huomioida, oli pelaaminen yleisintä 15–34-vuotiailla miehillä ja myös vähemmän kouluja käyneillä pidempään koulutettuihin verrattuna.

Vastaajista 2 prosenttia ilmoitti kokeneensa rahapelaamisen aiheuttamia ongelmia tutkimusta edeltäneen kuukauden aikana. Työikäiseen väestöön suhteutettuna tämä merkitsee noin 70 000 suomalaista. Miehet raportoivat ongelmista selvästi naisia useammin, samoin vähän kouluja käyneet yleisemmin kuin pitkälle kouluttautuneet. Useimmin nimetty ongelma oli se, että pelaaminen oli kuluttanut liiaksi rahaa. Muutama vastaaja mainitsi terveyshaitat tai työn tai opiskelun laiminlyömisestä. Samoin muutamat kertoivat halusta saada apua pelaamisongelmaan. Pelaamisongelmia nimenneistä 30 % kertoi harrastaneensa kuukauden sisällä 6–11 eri rahapeliä. Ongelmia maininneet pelasivat erityisesti peliautomaateilla, tai osallistuivat päivittäisiin arvontapeleihin tai urheiluedonlyöntiin.

Tupakointi, alkoholinkäyttö ja terveysongelmat olivat rahapelaamisen ongelmista ilmoittaneilla yleisempiä kuin muilla vastaajilla. Suurimmat erot todettiin naisilla koetussa terveydentilassa ja mielenterveysongelmissa ja miehillä päivittäin tupakoivien ja usein alkoholia paljon kerralla juovien osuuksissa. Useiden alkoholia paljon käyttävien, säännöllisesti tupakoivien ja terveysongelmia kokevien ”muotokuvaan” voidaan siis liittää myös ongelmalliseksi koettu rahapelaaminen.

Asiasanat: rahapelit, peliongelmat, terveys, alkoholinkäyttö, tupakointi

Piispa M., Laitalainen E., Helakorpi S., Halme J., Alho H., Uutela A.
Penningspel, spelproblem och deras koppling till levnadssätt
Undersökning om finländare i arbetsför ålder år 2008
Institutet för hälsa och välfärd, Rapport 29/2009, 45 sidor
ISBN 978-952-245-136-1 (pdf)
ISSN 1798-0089 (pdf)

SAMMANDRAG

Denna rapport baserar sig på undersökningen ”Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa”, som Institutet för hälsa och välfärd genomförde våren 2008. Ett nationellt representativt sampel på 5 000 finska medborgare i åldern 15–64 år valdes ut ur befolkningsregistret som undersökningsmaterial. Av dem returnerade 3 216 personer (56 procent av männen och 72 procent av kvinnorna, totalt 64 procent) frågeformuläret ifyllt.

Av de svarande angav 68 procent att de hade spelat något penningspel under den föregående månaden. I proportion till befolkningen i arbetsför ålder betyder det cirka 2,4 miljoner finländare. Andelen svarande som spelade något penningspel minst en gång i veckan var 31 procent. Av männen angav 11 procent och av kvinnor 4 procent att de spelade samma penningspel minst tre dagar i veckan. De flesta spelade ett till tre olika spel, och var tionde svarande hade spelat minst fyra olika spel under den föregående månaden. Att spela penningspel var vanligare och mera frekvent bland män, i äldre åldersgrupper och bland arbetare med låg utbildning än bland kvinnor, ungdomar och högutbildade tjänstemän.

De populäraste spelen var Lotto, Viking Lotto och Jokerspelet, som 55 procent hade spelat under den föregående månaden, skraplotter (28 procent) och penningautomater (26 procent). Av de svarande hade 2–3 procent deltagit i spel som spelas över internet (t.ex. nätpoker). Penningautomater, penningspel på internet, privata kortspel eller vadslagning, kunskapsspel och kasinospelade visade sig vara i synnerhet de unga männens spel. Däremot var Lotto, Viking Lotto och Jokerspelet, skraplotter, dagliga lotterispel, Vakioveikkaus och V-spelen populärare i äldre åldersgrupper. Om Lotto,

Viking Lotto och Jokerispelet inte beaktas, var spelande vanligast bland män i åldern 15–34 år och även bland lågutbildade jämfört med högutbildade.

Av de svarande angav 2 procent att de hade haft problem orsakade av penningspel under den föregående månaden. I proportion till befolkningen i arbetsför ålder betyder detta cirka 70 000 finländare. Männerna rapporterade om problemen klart oftare än kvinnorna, liksom lågutbildade jämfört med högutbildade. Det problem som oftast angavs var att spelandet slukar för mycket pengar. Några svarande nämnde hälsoproblem eller misskötsel av arbete eller studier. Likaså angav några att de skulle vilja ha hjälp med problemet. Av dem som angett att de har spelproblem rapporterade 30 procent att de hade spelat sex till elva olika penningspel under föregående månad. De som hade spelproblem spelade framför allt på penningautomater och deltog i dagliga lotterispel eller sportvadslagning.

Rökning, alkoholkonsumtion och hälsoproblem var vanligare bland dem som angav att de har spelproblem än bland de övriga svarandena som hade spelat under den föregående månaden. De största skillnaderna fanns bland kvinnor i fråga om självskattad hälsa och mentala problem, bland män i fråga om rökning och i andelarna för personer som ofta dricker mycket alkohol. Problematiskt spelande av penningspel kan alltså läggas till till ”porträttet” av finländare som använder mycket alkohol, röker dagligen och har hälsoproblem.

Ämnesord: spela penningspel, spelproblem, hälsa, alkoholkonsumtion, rökning

Piispa M., Laitalainen E., Helakorpi S., Halme J., Alho H., Uutela A.
Gambling, gambling problems and their relation to living habits
among Finnish adults in 2008
National Institute for Health and Welfare, Report 29/2009, 45 pages
ISBN 978-952-245-136-1 (pdf)
ISSN 1798-0089 (pdf)

ABSTRACT

This report is based on the results of the “Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population” study conducted by the National Institute for Health and Welfare (THL). The questionnaire used in the study was sent in spring 2008 to a representative sample of Finns aged 15–64. A total of 3216 people returned the questionnaire, which translates into a 64 per cent response rate (56% of men and 72% of women).

Of the respondents, 68 per cent (equates to about 2.4 million Finns) reported having played games of chance during the past month, and 31 per cent had played some game at least once a week. A total of 11 per cent of men and 4 per cent of women reported having played the same game of chance at least three days a week. Typically, the gambling was confined to up to three different games. One in ten respondents played at least four games a month. Among men, gambling was more common among older people and less educated blue-collar workers, and more frequent than among women, young people and highly educated white-collar workers.

The most common games were Lotto/Viking Lotto/Jokeri (55%), scratch cards (28%) and slot machines (26%). Internet-based games, (e.g. online poker) were played by 2–3 per cent of the respondents. By contrast, slot machines, online games of chance, private card games or betting, skill-based games for money and gambling at casino proved to be particularly popular among young men. Lotto/Viking Lotto/Jokeri, scratch cards, daily lottery games, the football pools and horse betting were the most common games among older age groups. If playing Lotto, Viking Lotto and Jokeri are not taken into account, gambling was most common among 15–34-year-old men and in the less educated group.

Of the respondents, 2 per cent reported having had problems related to gambling during the month preceding the study. This corresponds to some 70 000 Finnish people aged 15–64. Compared with women, considerably more men reported having gambling problems, as did the less educated compared with the highly educated. The most frequently reported problem was the amount of money spent on gambling. A few respondents mentioned health problems or neglecting work or studies. Likewise, only a few respondents mentioned wanting to get help for their gambling problems. Of the respondents with gambling problems, 30 per cent had played 6–11 different games in the previous month. The most popular games among problem gamblers were slot machines, daily lottery games and sports betting.

Compared with other respondents who play games of chance, smoking, alcohol consumption and health problems were more common among problem gamblers. The biggest differences were found among women concerning perceived health and mental health problems and among men concerning daily smoking and binge drinking. Thus, for many, problem gambling can be added to the “portrait” of people who often consume large amounts of alcohol, smoke daily and experience health problems.

Keywords: games of chance, gambling problems, health, alcohol consumption, smoking

SISÄLLYS – CONTENTS

TIIVISTELMÄ

SAMMANDRAG

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	1
2	AINEISTO.....	4
3	RAHAPELAAMISEN YLEISYYS.....	5
4	MITÄ RAHAPELEJÄ PELATAAN.....	9
5	RAHAPELAAMISESTA AIHEUTUNEET ONGELMAT	15
6	ONGELMIA KOKENEIDEN PELAAMINEN	16
7	RAHAPELAAMINEN, ELINTAVAT JA TERVEYS	18
8	YHTEENVETO JA POHDINTAA	22
	LÄHTEET.....	26
	LIITE 1. Rahapelikysymykset Aikuisväestön terveystutkimuksessa, kevät 2008	27
	TAULUKOT/TABLES.....	28-45

1 JOHDANTO

Rahapelaamisella (gambling) tarkoitetaan ”rahan sijoittamista johonkin sellaiseen peliin tai vedonlyöntiin, jolla on ennakoimaton luonne ja jonka tulos riippuu sattumasta” (Bolen & Boyd 1968). Rahapelaaminen eri muodoissaan (arvontapelit, rahapeliautomaatit, kasinopelaaminen, vedonlyönnit, internet-rahapelaaminen) on Suomessa ja monissa muissa maissa suosittua. Suuri osa väestöstä on viihdepelaajia, joille pelaamisesta ei ole aiheutunut haittoja. Joillekin pelaaminen aiheuttaa terveydellisiä, psykologisia, sosiaalisia ja taloudellisia haittoja, mutta haittoihin ei yhdisty kriteerejä täyttävää riippuvuushäiriötä. Heitä voidaan kutsua ongelmapelaajiksi. Osa pelaajista kärsii pelaamisen haitoista ja diagnosoidusta pelaamisen riippuvuushäiriöstä; heitä voidaan kutsua patologisiksi pelaajiksi tai pelaamishäiriöisiksi (ks. Halme & Tammi 2008).

Tämä on rahapeliongelmiin ehkäisyn ja hoidon kehittämissyökimysten (ks. STM 2007a) virittämä raportti työikäisten (15–64-vuotiaiden) suomalaisten rahapelaamisesta ja sen aiheuttamista sosiaalisista, taloudellisista ja terveydellisistä haitoista. Ensimmäiset vastaavat väestötason selvitykset tehtiin 1980-luvulla. Vuoden 1989 väestökyselyssä 7 prosenttia miehistä ja 3 prosenttia naisista ilmoitti kuluttaneensa liikaa aikaa tai rahaa pelaamiseen. Haittoiksi mainittiin myös pelaamisen pakonomaisuus, siihen liittyvät syyllisyyden ja häpeän tunteet sekä pelaamisen aiheuttamat ristiriidat (Virtanen 1990).

1990-luvulla tutkimus ja julkinen keskustelu lisääntyvän rahapelaamisen ongelmista vilkastuivat (ks. Tammi 2008, 179). Raha-automaattiyhdistyksen, Veikkauksen ja Hippoksen vuonna 1993 teettämässä väestökyselyssä 2,5 prosenttia vastaajista arvioi kuluttavansa liikaa rahaa peleihin. Lasse Murto ja Jorma Niemelä puolestaan erottelivat haastattelututkimuksensa (Murto & Niemelä 1993) neljä ongelmapelaajatyyppeä: moniriippuvaiset, psykiatriassa hoidossa olevat, koettuun yksinäisyyteen ja turhautumiseen pelaavat sekä ammattipeleurit.

Merkittäväksi kansalliseksi rahapelipolitiikan kysymykseksi peliongelmat nousivat 2000-luvun alussa. Tämän kehityksen tärkeä taustasy syy oli EU:n linjaus, jonka mukaan rahapelien yksinoikeusjärjestelmä (valtiovalta on Suomessa antanut Veikkaukselle, Raha-automaattiyhdistykselle ja Fintotolle yksinoikeuden järjestää rahapelejä) on perusteltu vain, jos sillä kyetään muita vaihtoehtoja paremmin ehkäisemään pelaamisen haittoja. Niinpä vuoden 2002 arpajaislaki antoi sosiaali- ja terveysministeriölle tehtäväksi seurata ja tutkia rahapelaamisesta aiheutuvia ongelmia sekä velvoitti Raha-automaattiyhdistyksen, Veikkauksen ja Fintoton rahoittamaan peliongelmiin tutkimusta. Viime vuosina rahapelaamiseen kohdistunut tutkimus onkin voimakkaasti laajentunut. (Tammi 2008, 179–180.)

Vuosina 2003 ja 2007 sosiaali- ja terveysministeriö teetti Taloustutkimus Oy:llä väestökyselyt suomalaisten rahapelaamisesta, siihen käytetyistä resursseista ja pelaamiseen liittyvistä ongelmista (STM 2003, STM 2007b). Näiden kyselyjen mukaan rahapelejä oli joskus elämänsä aikana pelannut miltei jokainen eli 87 prosenttia ja viimeksi kuluneen vuoden aikana kolme neljäsosaa 15 vuotta täyttäneistä suomalaisista. Väestötasolla nämä osuudet vastasivat noin 3,7 miljoonaa ja 3,1 miljoonaa suomalaista.

Vuoden 2007 kyselyn mukaan 41 prosenttia vastaajista pelasi rahapelejä vähintään kerran viikossa ja 11 prosenttia vastaajista useita kertoja viikossa. Suosituimmat pelimuodot olivat Lotto/Viking Lotto/Jokeri, raaputettavat arvat ja peliautomaatit. Nettipokeria oli viimeksi kuluneen vuoden aikana pelannut kyselyvastausten perusteella arvioiden noin 125 000 suomalaista.

Ongelmapelaamista vakavana ongelmana pitäneiden vastaajien osuus oli vuoden 2003 kyselyssä 50 prosenttia, mutta vuonna 2007 jo 63 prosenttia. Selvä muutos tapahtui vuosien 2003 ja 2007 välisenä aikana myös arvioissa pelaamisongelmien kehityssuunnasta: vuonna 2003 39 prosenttia, mutta vuonna 2007 jo 56 prosenttia vastaajista arvioi pelaamisongelmien viime vuosina lisääntyneen.

Molempina tutkimusvuosina noin 1 prosentti vastaajista katsoi itse pelaavansa ongelmallisen paljon. Koko 15 vuotta täyttäneeseen väestöön suhteutettuna tämä tarkoittaa noin 38 000 rahapeliongelmaista suomalaista. Yleisesti käytössä olevalla South Oaks Gambling Screen (SOGS –R) –kysymyssarjalla (ks. Lesieur & Blume 1987) mitattuna viimeksi kuluneen vuoden aikaisen käyttäytymisensä perusteella ongelmallisesti pelaaviksi määrittyi vuoden 2007 kyselyssä 2,1 prosenttia (88 000) ja todennäköisesti peliriippuvaisiksi (patologisiksi pelaajiksi) 1 prosentti vastaajista (42 000 suomalaista). Yhteenlaskien ongelmapelaajien (haittoja kokeneet ja/tai rahapelaamisen riippuvuushäiriöstä kärsivät) määrä siis oli vuoden 2007 selvityksen mukaan 15 vuotta täyttäneessä väestössä 130 000 henkilöä.

Keväällä 2008 Kansanterveyslaitoksen (1.1.2009 alkaen Terveyden ja hyvinvoinnin laitos) Terveyden edistämisen yksikön joka vuosi toteuttamaan yleiseen Aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys -kyselyyn (AVTK) sisällytettiin kaksi rahapelaamista kartoittavaa laajaa kysymystä. Ensimmäisessä tiedusteltiin 13 eri pelimuodon pelaamistiheyttä viimeksi kuluneen kuukauden aikana. Jälkimmäisen kysymyksen osioissa kartoitettiin rahapelaamisesta vastaajalle samana aikana mahdollisesti aiheutuneita ongelmia ja haittoja. Näiden osioiden lähtökohtina olivat kansainvälisesti yleisesti käytetyt kysymyssarjat (esim. aiemmin mainittu SOGS-R ja Canadian Problem Gambling Index, ks. Ferris & Wynne 2001). AVTK-tutkimukseen muotoillut kysymykset eivät kuitenkaan suoraan vastaa mitään aiemmin käytettyä kysymyssarjaa. (Ks. tarkemmin liite 1.)

Tämä on raportti edellä kuvattuihin kysymyksiin saaduista vastauksista ja vastausten yhte-yksistä sosiodemografisiin tekijöihin ja elintapoihin. Aikaisempiin väestökyselyihin verrat-tuna uutta tutkimuksessamme on ensinnäkin se, että rahapelaamista ja sen ongelmia tarkas-tellaan lyhyellä aikavälillä: kyselyä edeltäneen kuukauden ajalta. Tavallisesti eri rahapelien pelaamisen yleisyyttä ja tiheyttä sekä pelaamisesta aiheutuneita ongelmia on kartoitettu vii-meksi kuluneen vuoden tai vastaajan koko elämän ajalta.

Uutta tässä raportissa on myös rahapelien harrastajien, aktiivipelaajien ja ongelmapelaajien elintapojen ja terveydentilan mukaanotto. AVTK-tutkimusten kyselylomakkeessa tiedustel-

laan muun muassa alkoholin käyttöä, tupakointia, pitkäaikaissairauksia ja koettua terveyttä. Tämä teki mahdolliseksi niiden ja rahapelaamisen välisten yhteyksien erittelyn.

2 AINEISTO

Raportti perustuu Aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimuksen keväällä ja kesällä 2008 kerättyyn postikyselyaineistoon. Kyselyä varten väestökisteristä poimittiin tilastollisesti edustava 5000 henkilön satunnaisotos vuosina 1944–1993 syntyneistä, maassa pysyvästi asuvista Suomen kansalaisista. Kyselylomake postitettiin huhtikuussa 2008, ja vastaamatta jättäneille lähetettiin 1–3 uusintakyselyä touko-kesäkuussa. Väestökisterin tietojen mukaan suomen- ja ruotsinkielisille lähetettiin oikeankieliset lomakkeet; muita kieliä äidinkielenään puhuvat kansalaiset saivat vastattavakseen suomenkielisen lomakkeen.

Kyselyn saaneista 5000 henkilöstä 3216 eli 64 prosenttia palautti lomakkeen hyväksyttävästi täytettynä heinäkuun 2008 loppuun mennessä. Vastausprosentti oli siis miltei samalla tasolla kuin edellisten vuosien AVTK-kyselyissä (ks. Helakorpi ym. 2009), ja sitä voidaan nykytilanteessa pitää varsin hyvänä, kun otetaan huomioon, että vastausaktiivisuus kyselytutkimuksissa on viime vuosina yleensä pudonnut. Taulukko 1 kuvaa kyselyyn vastanneiden prosenttiosuudet ja lukumäärät sukupuolen mukaan ja 10-vuotiskäryhmittäin (vastanneiden lukumäärä muiden taustamuuttujien kuin sukupuolen ja iän mukaan, ks. liitetaulukko 1B).

Taulukko 1. Vastanneiden määrä (n) ja vastausaktiivisuus (%) sukupuolen ja iän mukaan Aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys -tutkimuksessa (AVTK) vuonna 2008.

Table 1. Number of respondents (n) and response rate (%) by gender and age in the health behaviour survey among the Finnish adult population (AVTK) in 2008.

Ikäryhmä/Age group	15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Yht./Total
Miehet/Men (n)	199	220	275	308	383	1385
Miehet/Men (%)	42	51	54	60	72	56
Naiset/Women (n)	284	317	339	430	461	1831
Naiset/Women (%)	64	73	71	71	80	72

Vastausaktiivisuus oli keväällä 2008 työikäisille tavanomaiseen tapaan naisilla selvästi korkeampi kuin miehillä. Ikäryhmistä aktiivisimmin vastasivat 55–64-vuotiaat. Sen sijaan nuorten (varsinkin 15–24-vuotiaiden) miesten vastausaktiivisuus jäi heikoksi. Tämä aiemmistakin tutkimuksista tuttu ilmiö on rahapelaamisen tutkimuksessa harmillinen, sillä juuri nuoret miehet ovat pelaamisen ja sen ongelmien kehityksen kannalta kiinnostava ja kriittinen ryhmä.

On vaikea arvioida, miten nuorten miesten heikko osallistuminen on vaikuttanut tämän tutkimuksen tuloksiin. On mahdollista, että vastaamatta jättäneiden keskuudessa on rahapeliä aktiivisia harrastajia ja ongelmapelaajia enemmän kuin vastanneiden keskuudessa. Toisaalta voi olla niin, että juuri aktiivisesti pelanneet tai ongelmia kokeneet ovat olleet halukkaita vastaamaan kyselyyn.

3 RAHAPELAAMISEN YLEISYYS

Kaikista vastaajista 68 prosenttia kertoi pelanneensa ainakin yhtä rahapeliä viimeksi kuluneen kuukauden aikana (ks. taulukko 2). Työikäisen väestön (15–64-vuotiaat) määrään (noin 3,5 miljoonaa) suhteutettuna tämä tarkoittaa noin 2,4 miljoonaa rahapeliä/-pelejä pelannutta suomalaista keväällä 2008. Miehistä jotain rahapeliä oli kuukauden sisällä pelannut 77 prosenttia ja naisista 62 prosenttia. Harvinaisinta rahapelaaminen oli 15–24-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa pelanneiden osuus oli miehillä 70 prosenttia ja naisilla 45 prosenttia. Miesten muissa ikäryhmissä pelaamisen yleisyys vaihteli vain vähän (75–81%), mutta naisilla se kasvoi vanhempiin ikäryhmiin mentäessä niin, että 55–64-vuotiaista naisista jotain rahapeliä oli kuukauden sisällä pelannut jo 72 prosenttia (ks. liitetaulukko 2A).

Taulukko 2. Pelattujen eri pelien määrä 15–64-vuotiailla suomalaisilla (%) viimeksi kuluneen kuukauden aikana, kevät 2008.

Table 2. Number of different games played among Finns aged 15–64 (%) during the past month, spring 2008.

	Miehet/Men	Naiset/Women	Yht./Total
1 peli/1 game	28	29	28
2–3 peliä/2–3 games	33	28	30
4–5 peliä/4–5 games	11	5	7
6–11 peliä/6–11 games	5	0	3
Ei ole pelannut/Has not played	23	38	32
Yhteensä/Total (%)	100	100	100
Yhteensä/Total (n)	1379	1824	3203
Puuttuvat tiedot/Missing (n)	6	7	13

Vastaajien vertailu koulutuksen pituuden mukaan osoitti, että rahapelaaminen oli 0–12 vuotta kouluja käyneillä yleisempää kuin pitkään (vähintään 13 vuotta) kouluttautuneilla 25–64-vuotiailla. Rahapeliä/-pelejä kuukauden sisällä pelanneiden osuus oli ensiksi mainitussa ryhmässä 80 prosenttia, jälkimmäisessä 63 prosenttia. Sosioekonomisen aseman mukaan tapahtuneessa vertailussa yleisimmin pelanneiksi osoittautuivat työntekijät ja työttömät. Harvinaisinta pelaaminen oli opiskelijoilla, maanviljelijöillä ja ylemmillä toimihenkilöillä. (ks. liitetaulukko 2B.)

Noin 60 prosenttia kaikista vastaajista ilmoitti pelanneensa viimeksi kuluneen kuukauden aikana 1–3 rahapeliä. Vähintään neljää peliä pelanneiden osuus oli 10 prosenttia (ks. taulukko 2). Yleisintä monien eri pelien pelaaminen oli 25–34-vuotiaiden miesten ikäryhmässä, jossa vähintään neljää rahapeliä kuukauden sisällä pelanneiden osuus oli 21 prosenttia, ja harvinaisinta miehistä 55–64-vuotiailla ja naisista 15–24-vuotiailla, joilla vastaavat monia pelejä pelanneiden osuudet olivat 13 ja 3 prosenttia (ks. liitetaulukko 2A). Useiden pelien pelaaminen oli vähemmän kouluja käyneillä 25–64-vuotiailla yleisempää (vähintään neljää

peliiä kuukauden sisällä pelanneiden osuus 17 %) kuin pidemmän koulutuksen saaneilla (7 %) ja työntekijöillä yleisempää kuin muissa sosioekonomisissa ryhmissä.

Koska viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelanneiden osuus nousi selvästi suurimmaksi Loton/Viking Loton/Jokerin kohdalla (ks. taulukko 4), selvitimme, miten kuva rahapelaamisen yleisyydestä muuttuu, kun Lotto/Viking Lotto/Jokeri jätetään erittelyn ulkopuolelle. Näin menetellen rahapeliä/-pelejä kuukauden sisällä pelanneiden osuus kaikista vastaajista putosi 68:sta 50 prosenttiin. Miehillä alenema oli 77:stä 59:ään ja naisilla 62:sta 43 prosenttiin. Miehistä 48 prosenttia oli pelannut 1–3 peliä ja 11 prosenttia vähintään neljää peliä; naisilla vastaavat osuudet olivat 41 ja 2 prosenttia.

Loton/Viking Loton/Jokerin poisjättäminen nosti nuoret miehet yleisimmin pelanneiksi: 15–34-vuotiaista miehistä 69 prosenttia oli pelannut jotain rahapeliä kuukauden sisällä, kun osuus muissa miesten ikäryhmissä oli 53–59 prosenttia. Naisista yleisimmin olivat tässäkin vertailussa pelanneet 55–64-vuotiaat (pelanneiden osuus 49 %), mutta ikäryhmän ero erityisesti 15–24-vuotiaisiin (41 %) supistui olennaisesti. Vähintään neljän eri pelin pelaaminen oli yleisintä 25–34-vuotiailla miehillä (15 %). Koulutusryhmien välisiä eroja Loton/Viking Loton/Jokerin poisjättäminen korosti: vähintään 13 vuotta kouluja käyneillä 25–64-vuotiailla pelanneiden osuus putosi 63:sta 41 prosenttiin, vähemmän kouluja käyneillä 80:stä 61 prosenttiin.

Pelaamisen useutta oli mahdollista selvittää tarkastelemalla, kuinka usein vastaaja on pelannut useimmin pelaamaansa rahapeliä¹. Pelaamisen useuden erittely (taulukko 3) osoitti, että yleisintä oli pelaaminen harvemmin kuin kerran viikossa. Miehillä viikoittainen pelaaminen oli naisia yleisempää: miehistä 42 prosenttia ja naisista 23 prosenttia oli pelannut jotain rahapeliä ainakin kerran edellisen viikon aikana. Vähintään kolmena päivänä viikossa samaa rahapeliä oli keväällä 2008 pelannut miehistä 11 prosenttia ja naisista 4 prosenttia.

¹ Kysymyksenasettelusta johtuen niiden päivien määrää viikossa, jolloin vastaaja on pelannut jotain rahapeliä ei tässä tutkimuksessa voida kartoittaa.

Ikäryhmien vertailussa vähintään yhtenä päivänä viikossa jotain rahapeliä pelanneiden osuus nousi suurimmaksi 55–64-vuotiaiden ikäryhmässä: miehillä 49 prosenttiin, naisilla 35 prosenttiin. Näistä luvuista viikoittain pelanneiden osuus putosi nuorempiin ikäryhmiin mentäessä niin, että 15–24-vuotiailla miehillä se oli 30 prosenttia ja samanikäisillä naisilla 8 prosenttia. Naisten keskuudessa myös vähintään kolmena päivänä viikossa samaa peliä pelanneiden osuus oli suurin 55–64-vuotiailla (8 %) ja pienin (1–2 %) nuorissa ikäryhmissä. Miesten eri ikäryhmissä tiheästi samaa peliä pelanneiden osuus vaihteli vähän (9–14 %).

Taulukko 3. Rahapelaamisen useus (kuinka monena päivänä viikossa vastaaja on pelannut useimmin pelaamaansa samaa peliä viimeksi kuluneen kuukauden aikana), kevät 2008.

Table 3. How many days a week has the respondent played the game that he/she played most frequently during the past month, spring 2008.

	Miehet/ Men	Naiset/ Women	Yhteensä/ Total
Ei ole pelannut/ Has not played	23	38	32
Pelannut harvemmin kuin kerran viikossa/ Played more seldom than once a week	35	39	37
Pelannut 1–2 päivänä viikossa/ Played 1–2 days a week	31	19	24
Pelannut 3–7 päivänä viikossa/ Played 3–7 days a week	11	4	7
Yhteensä/Total (%)	100	100	100
Yhteensä/Total (n)	1379	1824	3203
Puuttuvat tiedot/Missing (n)	6	7	13

Koulutuksen pituuden mukaan tapahtuneessa vertailussa ilmeni, että 25–64-vuotiaista 0–12 vuotta kouluja käyneistä 32 prosenttia oli pelannut 1–2 päivänä viikossa ja 12 prosenttia ainakin kolmena päivänä viikossa. Vähintään 13 vuotta kouluja käyneillä vastaavat osuudet olivat 20 ja 5 prosenttia. Sosioekonomisten ryhmien vertailussa sekä viikoittain pelanneiden että vähintään kolmena päivänä viikossa samaa peliä pelanneiden osuudet olivat suurimmat työntekijöillä, eläkeläisillä ja työttömällä. Selvästi harvinaisinta sekä viikoittainen että tiheä pelaaminen oli opiskelijoilla ja ylemmillä toimihenkilöillä.

4 MITÄ RAHAPELEJÄ PELATAAN

Yleiskuva 15–64-vuotiaiden suomalaisten rahapelien pelaamisesta keväällä 2008 käy ilmi taulukosta 4. Yli puolet (55 %) tutkimukseen vastanneista oli pelannut viimeksi kuluneen kuukauden aikana Lottoa, Viking Lottoa tai Jokeria, ja hiukan yli neljäsosa oli ostanut raaputettavia arpoja. Neljäsosa suomalaisista oli laittanut rahaa peliautomaatteihin ja seitsemäsosa (14 %) oli osallistunut päivittäisiin arvontapeleihin (esim. Keno). Kaikkien muiden kysytyjen rahapelien kohdalla kuukauden sisällä pelanneiden osuus jäi alle kymmenen prosentin. Viime aikoina paljon keskustelua herättäneisiin internet-välitteisiin peleihin (nettipokeri tai muu internet-rahapeli) kertoi osallistuneensa 2–3 prosenttia vastaajista.

Taulukko 4. Eri rahapelejä viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelanneiden prosenttiosuudet, kevät 2008.

Table 4. Proportion of people who played different games of chance during the past month (%), spring 2008.

Pelimuoto	3–7 päivänä viikossa/ 3-7 days a week	1–2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	Harvemmin kuin kerran viikossa/ More seldom than once a week	Kuukauden aikana pelanneet yhteensä/ Played in the past month	n
Lotto/Viking Lotto/Jokeri	1,1	23,4	30	55	3183
Peliautomaatit/Slot machines	1,7	5,4	19	26	3128
Raaputettavat arvat/Scratch cards	0,1	1,4	26	28	3099
Päivittäiset arvontapelit/Daily lottery games	4,0	2,4	8	14	3101
Vedonlyönti urheilutuloksista/Sports betting	1,3	1,7	5	8	3075
Vakioveikkaus/Football pools	0,1	2,1	4	6	3051
Raviveikkaus/Horse betting	0,5	1,0	2	4	3087
Nettipokeri/Online poker	0,6	0,3	1	2	3088
Muu internet-rahapeli/Other online game of chance	0,1	0,2	1	1	3087
Pelaaminen kasinolla/Playing at the casino	0,1	0,1	1	1	3081
Yksityinen korttipeli tai vedonlyönti rahasta/ Gambling privately	0,1	0,3	4	4	3085
Taitoon perustuva peli rahasta/Skill-based game for money	0,2	0	1	2	3086
Bingo	0	0,1	1	1	3073
Jokin muu rahapeli/ Other games of chance	0,1	0,1	1	1	2879

Taulukosta 4 käy ilmi myös se, että jokaista yksittäistä rahapeliä oli yleensä pelattu harvemmin kuin kerran viikossa. Vain Loton/Viking Loton/Jokerin kohdalla viikoittain pelanneiden osuus nousi suureksi, noin neljäsosaan vastaajista. Peliautomaateilla oli pelannut ja päivittäisiin arvontapeleihin oli osallistunut vähintään yhtenä päivänä viikossa 6–7 prosenttia vastaajista. Sen sijaan raaputettavien arpojen kohdalla viikoittain pelanneiden osuus jäi pieneksi. Nettipokeria harrastaneista noin joka toinen oli ollut pelin parissa viikoittain ja noin joka neljäs vähintään kolmena päivänä viikossa.

Viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelanneiden osuus oli lähes poikkeuksetta miehillä korkeampi kuin naisilla (ks. liitetaulukot 3A–16A). Esimerkiksi Loton/Viking Loton/Jokerin kohdalla tämä luku oli miehillä 61 prosenttia ja naisilla 50 prosenttia. Peliautomaattien kohdalla vastaavat osuudet olivat 38 ja 17 prosenttia, urheilutulokset yönnin kohdalla 15 ja 2 prosenttia ja nettipokerin kohdalla 5 prosenttia ja 1 prosentti. Yleisimmin harrastetuista peleistä vain arpojen raaputtaminen oli keväällä 2008 naisten keskuudessa (29 %) yhtä yleistä kuin miesten keskuudessa (27 %).

Ikäryhmien vertailussa kävi ilmi, että Loton/Viking Loton/Jokerin pelaaminen oli yleisintä 55–64-vuotiaiden keskuudessa (ks. liitetaulukko 6A). Tämän ikäryhmän miehistä niitä oli kuukauden aikana pelannut 71 prosenttia (viikoittain 43 %) ja naisista 66 prosenttia (viikoittain 33 %). Näistä luvuista pelanneiden osuudet pienenevät nuorempiin ikäryhmiin mentäessä niin, että 15–24 -vuotiaista vastaajista Lottoa/Viking Lottoa/Jokeria oli pelannut kuukauden sisällä vain noin viidesosa ja viikoittain noin 5 prosenttia.

Harrastajaprofiililtaan vanhempien ikäryhmien peleiksi osoittautuivat myös päivittäiset arvontapelit, vakioveikkaus ja raviveikkaus (ks. liitetaulukot 9A, 7A ja 4A). Päivittäisiä arvontapelejä pelanneita oli 15–24-vuotiaissa miehissä ja 15–34-vuotiaissa naisissa vain 7 prosenttia, muissa ikäryhmissä keskimäärin 20 (miehet) ja 14 (naiset) prosenttia. Vakioveikkauksessa erottui 15–24-vuotiaiden miesten ryhmä: siinä kuukauden sisällä veikkausten osuus oli vain 7 prosenttia, muissa miesten ikäryhmissä keskimäärin 12 prosenttia; naisilla vakioveikkaaminen oli kaikissa ikäryhmissä vähäistä. Raviveikkausta olivat yleisimmin harrastaneet 55–64-vuotiaat miehet, joilla pelanneiden osuus oli 9 prosenttia; varsinkin 15–24-vuotiaiden ikäryhmässä raviveikkaaminen sen sijaan oli hyvin vähäistä.

Arpojen raaputtaminen oli keväällä 2008 yleisintä 55–64-vuotiaiden naisten keskuudessa: heistä tätä pelimuotoa oli harrastanut kuukauden sisällä 37 prosenttia (viikoittain 4 %). Muutoin ikäryhmien väliset erot pelanneiden osuudessa olivat pieniä, ja 15–24-vuotiaistakin arpoja oli raaputtanut noin neljäsosa (ks. liitetaulukko 8A).

Erityisesti nuorten harrastamiksi rahapeleiksi puolestaan osoittautuivat peliautomaatit, yksityinen korttipeli tai vedonlyönti rahasta, nettipokeri, muut internet-rahapelit, taitopelit rahasta sekä kasinoilla pelaaminen (ks. liitetaulukot 3A ja 11A–15A):

- Peliautomaateilla oli kuukauden sisällä pelannut 15–24-vuotiaista miehistä 57 prosenttia (viikoittain 23 %), 25–34 -vuotiaista miehistä 47 prosenttia (viikoittain 14 %) ja 15–24-vuotiaista naisista 25 prosenttia (viikoittain 3 %). Miesten vanhemmissa ikäryhmissä pelanneiden osuus oli keskimäärin 33 ja naisten vanhemmissa ikäryhmissä keskimäärin 15 prosenttia.
- Yksityistä korttipeliä tai vedonlyöntiä rahasta oli 15–24-vuotiaista miehistä harrastanut 22 prosenttia ja 25–34-vuotiaista miehistä 15 prosenttia. Muissa miesten ikäryhmissä ja naisten kaikissa ikäryhmissä vastaava osuus oli enimmillään 6 prosenttia.
- Nettipokeria kuukauden aikana pelanneiden osuus oli miesten kahdessa nuorimmassa ikäryhmässä 10 prosenttia, muissa miesten ikäryhmissä enimmillään 3 prosenttia. Tiheään (3–7 päivänä viikossa) pelanneiden osuus oli 15–34-vuotiailla miehillä 2 prosenttia. Muita internet-rahapelejä kuukauden sisällä pelanneiden osuus oli miesten kahdessa nuorimmassa ikäryhmässä 3–4 prosenttia, muissa miesten ikäryhmissä noin 1 prosentti. Naisten keskuudessa internetin kautta tapahtuva pelaaminen oli hyvin vähäistä.
- Taitopelien pelaamista rahasta oli 15–24-vuotiaista miehistä harrastanut 7 prosenttia ja kasinoilla pelaamista 5 prosenttia. Miesten vanhempiin ikäryhmiin mentäessä nämä osuudet pienuivat alle prosenttiin; naisten keskuudessa taitoon perustuva rahapelaaminen ja kasinopelaaminen olivat kauttaaltaan hyvin harvinaisia.

Ainut pelimuoto, johon erottelu vanhojen peli / nuorten peli ei sopinut, oli vedonlyönti urheilutuloksista (ks. liitetaulukko 5A). Edellä totesimme, että se oli vahvasti miesten peli; naisten keskuudessa sitä harrastaneiden osuus oli suurimmillaankin (45–54-vuotiailla) vain 3 prosenttia. Yleisintä vedonlyönti oli keväällä 2008 35–44-vuotiailla miehillä: kuukauden aikana vetoa lyöneiden osuus oli heillä 23 prosenttia ja vähintään kerran viikossa pelanneiden osuus 11 prosenttia. Miesten nuorimmassa ikäryhmässä vastaavat luvut olivat 16 ja 4 prosenttia ja vanhimmassa ikäryhmässä 7 ja 2 prosenttia.

Selvitimme myös, miten suuri osa AVTK-tutkimuksen **15–17-vuotiaista vastaajista** oli kuukauden sisällä pelannut eri rahapelejä (ks. taulukko 5). Tämän kiinnostuksen taustalla on parhaillaan (2009) käsittelyssä oleva arpajaislain muutosesitys, jossa rahapelaamisen alaikäraja ehdotetaan nostettavaksi 15 ikävuodesta 18 ikävuoteen. Muutoksella pyritään nuorten pelaamisongelmien ehkäisemiseen.

Kaikkia kysytyjä pelejä olivat pelanneet myös 15–17-vuotiaat. Lottoon/Viking Lottoon/Jokeriin ja päivittäisiin arvontapeleihin nuoret olivat osallistuneet vähemmän kuin vanhemmat ikäryhmät. Sen sijaan peliautomaateilla pelaaminen, yksityinen korttipeli tai vedonlyönti rahasta, nettipokeri ja taitoon perustuva peli rahasta olivat nuorilla selvästi yleisempiä kuin koko vastaajajoukossa. Näitä pelimuotoja ja vedonlyöntiä urheilutuloksista olivat harrastaneet erityisesti pojat. Vain arpojen raaputtaminen oli tytöillä yhtä yleistä kuin pojilla. Kaikkiaan erittely siis vahvasti edellä muodostettua kuvaa nuorten vs. vanhojen ja miesten vs. naisten rahapeleistä.

Taulukko 5. Eri rahapelejä viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelanneiden prosenttiosuudet 15–17-vuotiaista vastaajista (suluissa kysymykseen vastanneet 15–17-vuotiaat yhteensä).

Table 5. Percentages of 15–17-year-old boys and girls who have played different games of chance during the past month (number of respondents in brackets).

	Pojat/Boys	Tytöt/Girls	Yhteensä/Total
Peliautomaatit/Slot machines	54 (56)	20 (71)	35 (127)
Raaputettavat arvat/Scratch cards	24 (55)	25 (71)	25 (126)
Yksityinen korttipeli/vedonlyönti/ Gambling privately	20 (55)	10 (71)	14 (126)
Lotto/Viking Lotto/Jokeri	11 (55)	9 (71)	10 (126)
Vedonlyönti urheilutuloksista/ Sports betting	11 (55)	1 (71)	6 (126)
Nettipokeri/Online poker	9 (55)	1 (71)	5 (126)
Taitoon perustuva peli rahasta/ Skill-based game for money	9 (55)	1 (70)	5 (125)
Päivittäiset arvontapelit/ Daily lottery games	7 (55)	3 (71)	5 (126)
Vakioveikkaus/ Football pools	4 (54)	1 (71)	2 (125)
Kasinopelaaminen/ Playing at a casino	4 (55)	0 (70)	2 (125)
Bingo	4 (55)	0 (71)	2 (126)
Raviveikkaus/ Horse betting	2 (55)	0 (71)	1 (126)
Muu internet-rahapeli/Other online game of chance	2 (55)	0 (71)	1 (126)
Muu rahapeli/ Other game of chance	2 (47)	0 (62)	1 (109)

Koulutusryhmiä verrattiin 25–64-vuotiaiden osalta, koska tätä nuorempien opiskelu on usein vielä kesken. Vertailu tuotti kuuden yleisimmin pelatun rahapelin osalta varsin yhdenmukaisen tuloksen: harvinaisinta pelaaminen keväällä 2008 oli pisimpään kouluja käyneillä (ks. taulukko 6). Ylin koulutusryhmä erosi kahdesta muusta eniten peliautomaattien, raaputusarpojen, päivittäisten arvontapeliin ja Loton, Viking Loton ja Jokerin kohdalla. Prosenttiosuuksien eroista huolimatta Lotto, Viking Lotto ja Jokeri näyttävät olevan suosittuja myös pitkään kouluttautuneiden keskuudessa. Loton, Viking Loton ja Jokerin pelaamisessa sekä arpojen ostossa miehet ja naiset eivät juuri eroa alle 12 vuotta kouluttautuneiden osalta. Yli 13 vuotta kouluttautuneet miehet pelaavat saman koulutusryhmän naisia enemmän Lottoa, Viking Lottoa ja Jokeria, kun taas arpoja raaputtavat pitkään kouluttautuneet naiset hieman useammin kuin miehet.

Taulukko 6. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelanneiden 25–64-vuotiaiden ikävakioidut prosentiosuudet kuudessa yleisimmin harrastetussa rahapelissä sukupuolen mukaan, kevät 2008 (suluissa kysymykseen vastanneiden lukumäärät).

Table 6. Age-standardised proportions of 25–64-year-old Finns who have played the six most commonly played games of chance during the past month, spring 2008 (number of respondents in brackets).

Kouluvuodet School years	Lotto/Jokeri/ Viking Lotto	Raaputus- arvat/Tickets	Peli- automaatit/ Slot machines	Päivittäiset arvontapelit/ Daily lottery games	Vedonlyönti urheilutulok- sista/ Sports betting	Vakio- veikkaus/ Football pools
Miehet/Men						
0-9 v./yrs	66 (204)	34 (185)	43 (192)	29 (187)	20 (182)	13 (182)
10–12 v./yrs	72 (401)	34 (389)	43 (398)	27 (387)	18 (382)	16 (384)
13+ v./yrs	58 (552)	21 (540)	28 (546)	12 (541)	14 (543)	9 (537)
Naiset/Women						
0-9 vuotta/yrs	63 (180)	33 (171)	20 (176)	20 (172)	2 (163)	3 (158)
10–12 v./yrs	68 (372)	35 (359)	22 (358)	21 (357)	4 (353)	4 (346)
13+ v./yrs	50 (944)	27 (932)	12 (931)	8 (932)	2 (929)	2 (924)

Taulukossa 6 kuvattu ero esiintyi yleensä myös vähemmän pelattujen rahapelien kohdalla (ks. liitetaulukot 4B, 10B-16B). Poikkeukset liittyivät yksityiseen korttipeliin tai vedonlyöntiin rahasta, kasinopelaamiseen ja nettipokeriin. Edellä totesimme, että niitä olivat keväällä 2008 harrastaneet lähinnä nuoret miehet. Kun erittelyyn lisättiin koulutus, kävi ilmi, että kasinopelaaminen ja nettipokeri olivat yleisimpiä peruskoulutusta pidemmälle kouluja käyneiden miesten keskuudessa (ks. liitetaulukot 11B ja 13B).

Sosioekonomisen aseman mukaan tapahtunut vertailu osoitti, että ammattiasemaryhmien väliset erot erityisesti Loton/Viking Loton/Jokerin pelaamisessa ja arpojen raaputtamisessa olivat pieniä. Ensiksi mainittuja voidaan pitää koko työtätekevän väestön peleinä. Kuukauden sisällä rahapelejä pelanneiden osuus oli suurin työntekijöiden ja työttömien keskuudessa ja pienin ylempien toimihenkilöiden ja maanviljelijöiden keskuudessa (ks. taulukot 2B–16B). Työelämän ulkopuolella olevista ryhmistä eläkeläiset olivat pelanneet useimpia suosituimmista peleistä keskimääräistä yleisemmin ja opiskelijat keskimääräistä vähemmän. Työttömien pelaamisaktiivisuus oli yleensä lähellä kaikkien vastaajien keskiarvoa; vain Lottoa/Viking Lottoa/Jokeria ja päivittäisiä arvontapelejä työttömät olivat pelanneet keskimääräistä enemmän.

5 RAHAPELAAMISESTA AIHEUTUNEET ONGELMAT

Pelaamiseen liittyviä ongelmia kysyttiin esittämällä kahdeksan erilaista rahapelaamiseen liittyvää ongelmaa, ja vastaajaa pyydettiin ilmoittamaan, mitkä niistä ovat toteutuneet hänen kohdallaan viimeksi kuluneen kuukauden aikana. Vähintään yhden rahapelaamiseen liittyvän ongelman ilmoitti 1,9 prosenttia vastaajista (n=61). Miehistä ainakin yhdestä ongelmasta raportoi 3,2 prosenttia (n=45) ja naisista 0,9 prosenttia (n=16). Työikäisten suomalaisten määrään suhteutettuna mainitut prosenttiluvut tarkoittavat sitä, että noin 70 000 ihmistä oli kuukauden sisällä kokenut rahapelaamiseen liittyviä ongelmia. (Liitetaulukko 17A.)

Pelaamiseen liittyvistä ongelmista ilmoittaneista vastaajista puolet ilmoitti ainoastaan yhden ongelman kahdeksan ongelman listasta. Miesten keskuudessa vähintään yhden ongelman nimenneiden osuus nousi korkeimmaksi 45–54- ja 55–64-vuotiailla (4,2 % ja 3,4 %), naisten keskuudessa 15–24-vuotiailla (1,8 %) Monia rahapelaamisen ongelmia maininneita oli vastaajissa hyvin vähän. Eniten vähintään kaksi ongelmaa nimenneitä oli 45–54-vuotiaiden miesten ikäryhmässä.

Vähän kouluja käyneiden keskuudessa ongelmia nimenneiden osuus oli hieman suurempi (4 %) kuin pidemmälle kouluttautuneiden keskuudessa (1–2 %). Sosioekonomisen aseman mukaan tapahtuneessa vertailussa ongelmamaininnat olivat toimihenkilöillä harvinaisempia kuin työntekijöillä ja yrittäjillä (ongelmia nimenneiden osuudet 1 % ja 3 %) ja opiskelijoilla harvinaisempia kuin eläkeläisillä (2 % ja 4 %). Eläkeläismiehillä vähintään yhdestä ongelmasta ilmoittaneiden osuus nousi 6 prosenttiin. (Liitetaulukko 17B).

Useimmin mainittu ongelma oli se, että pelaamiseen on kulunut liaksi rahaa. Tämän toi esille 1,2 prosenttia kaikista vastaajista; korkein ongelman maininneiden osuus oli 45–54- ja 55–64-vuotiaiden miesten ikäryhmissä (3,6 % ja 2,3 %). Miehistä noin yksi prosentti ilmoitti myös yrityksistä voittaa takaisin häviöt, syyllisyyden tunteista ja läheisten esittämästä arvostelusta. Kaikkien muiden ongelmien kohdalla kyllä-vastausten osuus jäi molemmilla sukupuolilla selvästi alle yhden prosentin. Harvimminkin mainittuja ongelmia olivat töiden tai opiskelun laiminlyöminen ja terveyshaitat (ahdistuneisuus, masentuneisuus, unettomuus)

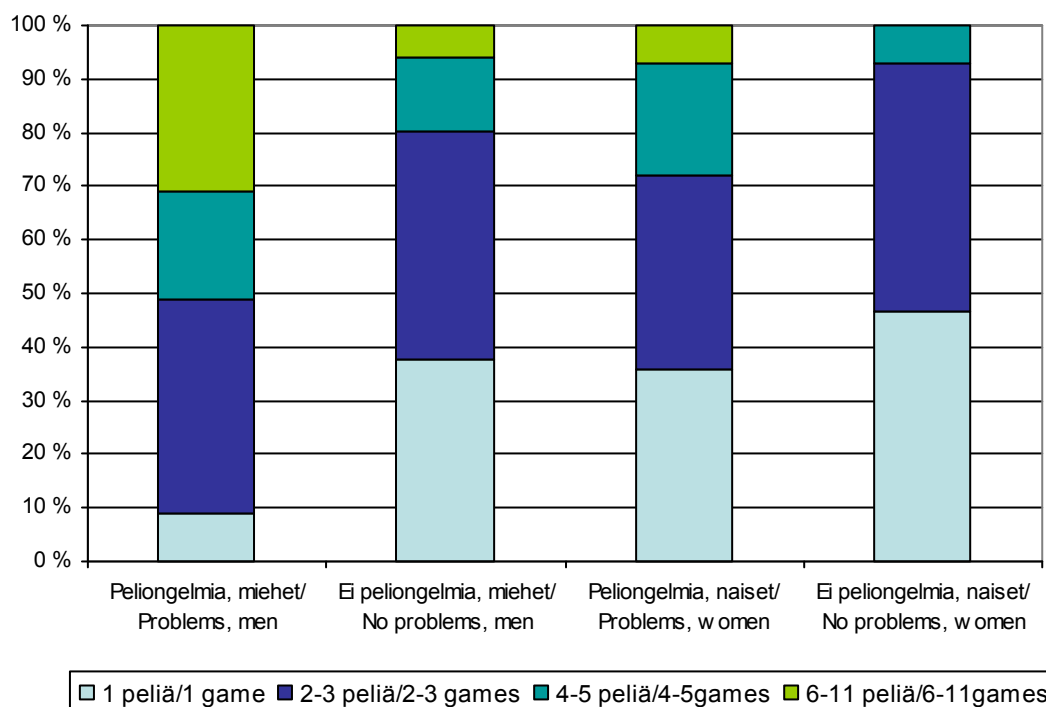
pelaamisen vuoksi. (Liitetaulukko 18A.) Kohtaan ”haluaisin apua pelaamisongelmaani” tuli kolme kyllä-vastausta.

6 ONGELMIA KOKENEIDEN PELAAMINEN

Kuviosta 1 käy ilmi, että erityisesti ongelmia ilmoittaneet miehet olivat pelanneet viimeksi kuluneen kuukauden aikana monia eri pelejä: heistä 30 prosenttia oli pelannut 6–11 rahape-
liä, puolet vähintään neljää peliä ja 90 prosenttia vähintään kahta peliä. Peliongelmia koke-
neiden naisten ja ongelmattomasti pelanneiden naisten väliset erot pelien määrässä olivat
myös selvät.

Kuvio 1. Pelattujen eri rahapelien lukumäärä (%) viimeisen kuukauden aikana pelanneilla peliongelmistä ilmoittaneilla miehillä (n=45) ja naisilla (n=14) sekä ilmoituksensa mukaan ongelmattomasti pelanneilla miehillä (n=1017) ja naisilla (n=1114), kevät 2008.

Picture 1. Number of different games of chance played (%) among men (n=45) and women (n=14) who have played games during the past month and reported problems related to gambling / men (n=1017) and women (n=1114) who reported no problems, spring 2008.

Rahapelaamiseen liittyneistä ongelmista ilmoittaneiden eniten pelaamat pelit olivat Lotto/Viking Lotto/Jokeri, peliautomaatit, raaputettavat arvat ja päivittäiset arvontapelit (ks. taulukko 7). Pelatuimpien pelien joukko oli siis ongelmista ilmoittaneilla sama kuin muilla vastaajilla; erot syntyivät pelaamisen yleisyydessä ja useudessa (vrt. taulukko 4).

Taulukko 7. Eri rahapelejä viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelanneiden prosentiosuudet pelaamisongelmista ilmoittaneilla ja ongelmattomasti pelanneilla, kevät 2008.

Table 7. Percentages of those who have played different games of chance during the past month among players who reported problems related to gambling and players who did not report any problems, spring 2008.

Pelimuoto	Ongelmia/ Ei ongelmia Problems/ No problems	6–7 pv/vko 6-7days/week	3–5 pv/vko 3-5 days/week	1–2 pv/vko 1-2 days/week	<1x/vko <1x/week	Kuukauden aikana pelanneet/ Played during the past month	n
Lotto/ Jokeri/ Viking Lotto	Ongelmia	1,7	1,7	48	21	72	58
	Ei ongelmia	0,8	0,3	23	30	54	3125
Peliautomaatit/ Slot machines	Ongelmia	5,1	16,9	30	19	71	59
	Ei ongelmia	0,1	1,2	5	19	25	3069
Raaputettavat arvat/ Scratch cards	Ongelmia	1,9	1,9	9	37	50	54
	Ei ongelmia	0	0,1	1	26	27	3045
Päivittäiset arvontapelit/ Daily lottery games	Ongelmia	16,4	7,3	13	9	46	55
	Ei ongelmia	2,2	1,4	2	8	14	3046
Vedonlyönti urheilutuloksista/ Sports betting	Ongelmia	7,8	11,8	10	8	37	51
	Ei ongelmia	0,2	0,9	2	5	7	3024
Vakioveikkaus/ Football pools	Ongelmia	1,9	0	15	9	26	2998
	Ei ongelmia	0,1	0	2	4	6	53
Raviveikkaus/ Horse betting	Ongelmia	1,9	5,7	13	4	25	53
	Ei ongelmia	0,2	0,2	1	2	3	3034
Nettipokeri/ Online poker	Ongelmia	5,8	3,8	0	6	15	52
	Ei ongelmia	0,3	0,1	0,3	1	2	3036
Muu internet -rahapeli/ Other online games of chance	Ongelmia	3,8	0	6	2	12	52
	Ei ongelmia	0	0	0,1	1	1	3035
Pelaaminen kasinolla/ Playing at a Casino	Ongelmia	1,9	0	1,9	10	13	52
	Ei ongelmia	0	0	0	1	1	3029
Yksityinen korttipeli tai vedonlyönti rahasta / Gambling privately	Ongelmia	2,0	0	2,0	8	12	3034
	Ei ongelmia	0	0	0,3	4	4	51
Taitoon perustuva peli rahasta/ Skill-based game for money	Ongelmia	1,9	0	0	8	10	3034
	Ei ongelmia	0,1	0,1	0	1	1	52
Bingo	Ongelmia	2,0	0	2,0	0	4	51
	Ei ongelmia	0	0	0,1	1	1	3022
Jokin muu rahapeli/ Other games of chance	Ongelmia	0	0	0	4	4	47
	Ei ongelmia	0,1	0	0,1	0,5	1	2832

Kaikkien kysytyjen pelien pelaaminen oli ongelmista ilmoittaneilla selvästi yleisempää kuin ongelmattomasti pelanneilla. Erityisen suuri ero pelaamisen yleisyydessä ja useudessa oli peliautomaattien käytössä, päivittäisissä arvontapeleissä ja urheiluedonlyönnissä. Niiden tiheä harrastaminen oli ongelmattomasti pelanneilla harvinaista, mutta ongelmia maininneista noin viidesosa oli pelannut niitä 3–7 päivänä viikossa. Vähemmän harrastetuista peleistä nettipokeria oli pelannut vähintään kolmena päivänä viikossa peliongelmiä maininneista 10 prosenttia, ongelmattomasti pelanneista vain 0,4 prosenttia.

7 RAHAPELAAMINEN, ELINTAVAT JA TERVEYS

Rahapelaamisen yhteyttä elintapoihin ja terveydentilaan (alkoholin käyttö, tupakointi, koettu terveys, mielenterveys, pitkäaikaissairaudet, työkykyä haittaavat sairaudet ja vammat, stressin kokeminen) selvitimme vertaamalla ainakin yhtä rahapeliä vähintään kolmena päivänä viikossa pelanneita (aktiivipelaajat) harvemmin tai ei lainkaan pelanneisiin ja ainakin yhden rahapelaamiseen liittyneen ongelman maininneita (ongelmia kokeneet pelaajat) oman ilmoituksensa mukaan viimeksi kuluneen kuukauden aikana ongelmitta pelanneisiin. Tulokset olemme koonneet taulukoihin 8 ja 9.

Taulukosta 8 käy ilmi, että noin 40 prosenttia aktiivipelaajista arvioi terveydentilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi, keskimäärin kolmasosa ilmoitti kärsivänsä pitkäaikaissairaudesta tai työkykyä haittaavasta vammasta/sairaudesta, tupakoivansa päivittäin tai juovansa usein alkoholia paljon kerralla, viidesosa uskoi kokevansa stressiä enemmän kuin ihmiset yleensä ja noin kymmenesosa luokitui alkoholin suurkuluttajiksi tai ilmoitti kärsivänsä jostain lääkärin toteamasta mielenterveysongelmasta.

Suurin ero aktiivipelaajien ja harvemmin pelanneiden/kokonaan pelaamattomien välillä oli päivittäin tupakoinnissa; ero esiintyi sekä miehillä että naisilla. Merkittävä ero oli myös usein paljon kerralla alkoholia juovien ja suurkuluttajien osuuksissa miehillä. Aktiivipelaajien ja harvemmin tai ei lainkaan pelanneiden väliset erot pitkäaikaissairauksissa, työkykyä haittaavissa sairauksissa ja vammoissa sekä arvioissa omasta terveydentilasta puolestaan perustuivat pääosin naisten eroihin. Mielenterveysongelmat ja arviot keskimääräistä ko-

vemmasta stressistä olivat aktiivipelaajilla ja harvemmin tai ei lainkaan pelanneilla jokseenkin yhtä yleisiä.

Taulukko 8. Rahapelaaminen, elintavat ja terveys: runsaan alkoholin käytön, päivittäin tupakoimisen ja terveysongelmien yleisyys (%) ainakin yhtä samaa peliä vähintään 3 kertaa viikossa pelaavien ja ei ollenkaan pelaavien tai samaa peliä korkeintaan 2 kaksi viikossa pelaavien keskuudessa (kysymykseen vastanneiden lukumäärä suluissa)².

Table 8. Gambling, living habits and health: prevalence of binge drinking, daily smoking and health problems (%) among persons who play at least one same game of chance at least three times a week and persons who do not play at all or play some game at most two times a week or less (number of respondents in brackets)³.

	MIEHET		*	NAISET		*	YHTEENSÄ		
	samaa peliä ≥ 3 pv/vko same game ≥ 3 days/week	samaa peliä 0-2 pv/vko same game ≥ 3 days/week		samaa peliä ≥ 3 pv/vko same game ≥ 3 days/week	samaa peliä 0-2pv/vko same game ≥ 3 days/week		samaa peliä ≥ 3 x/vko same game ≥ 3 days/week	samaa peliä 0-2x/vko same game ≥ 3 days/week	*
Juo alkoholia vähintään 6 annosta kerralla viikoittain/ Weekly at least 6 portions of alcohol on a single occasion	36 (153)	24 (1174)	**	13 (78)	9 (1688)	ns.	28 (231)	15 (2863)	***
Alkoholin suurkuluttaja: Juo vähintään 24 annosta (miehet) tai 16 annosta (naiset) viikossa/ Drinks at least 24 portions (men) or 16 portions (women) of alcohol a week	16 (158)	7 (1221)	**	5 (80)	3 (1744)	ns.	12 (238)	5 (2965)	***
Tupakoi päivittäin/ Smokes daily	37 (158)	22 (1221)	***	31 (80)	17 (1744)	**	35 (238)	19 (2965)	***
Lääkärin toteama masennus tai muu mielenterveysongelma/ Depression or other mental illness detected by a doctor	6 (158)	7 (1221)	ns	9 (80)	8 (1744)	ns	7 (238)	8 (2965)	ns
Jokin pitkäaikaissairaus/ Long term illness	33 (158)	36 (1221)	ns	46 (80)	32 (1744)	*	37 (238)	34 (2965)	ns
Työkykyä häiritsevä sairaus tai vamma/ Illness or injury that hampers ability to work	25 (56)	21 (1206)	ns	30 (80)	17 (1716)	**	27 (236)	19 (2922)	**
Arvioi kokevansa stressiä enemmän kuin ihmiset yleensä/ Feels of stress more than people in general	21 (54)	17 (1193)	ns	19 (79)	20 (1729)	ns	21 (233)	19 (2922)	ns
Terveydentila omasta mielestä huono tai keskitasoa/ Self-reported health poor or average	36 (56)	32 (1217)	ns	46 (80)	32 (1740)	**	39 (236)	32 (2957)	*

² Fisherin nelikenttätestin yksisuuntaisen testauksen tilastollinen merkitsevyys: *** $p < 0.001$, ** $p < 0.01$, * $p < 0.05$ ns=ei tilastollisesti merkitsevää eroa

³ Fisher's Exact test (one-sided): *** $p < 0.001$, ** $p < 0.01$, * $p < 0.05$, ns=non-significant

Rahapelaamiseen liittyneitä ongelmia maininneista yli puolet koki oman terveydentilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi, noin 40 prosenttia tupakoi päivittäin, joi usein alkoholia paljon kerralla tai kärsi jostain pitkäaikaissairaudesta, noin kolmasosalla oli työkykyä haittaava sairaus/vamma tai keskimääräistä enemmän stressiä, joka kuudennella oli jokin lääkäriin toteama mielenterveysongelma ja 14 prosentilla alkoholin suurkulutusta (ks. taulukko 9).

Rahapelaamiseen liittyneistä ongelmista ilmoittaneiden ja vastauksensa mukaan viimeksi kuluneen kuukauden aikana ongelmitta pelanneiden vertailua hankaloittaa ensin mainitun ryhmän pienuus (miehiä 45, naisia 14). Merkittävimmät erot olivat naisilla omaa terveydentilaa koskevissa arvioissa ja mielenterveysongelmissa ja miehillä päivittäin tupakoin, usein alkoholia paljon kerralla juovien ja keskimääräistä enemmän stressiä kokevien osuuksissa.

Taulukko 9. Rahapelaaminen, elintavat ja terveys: runsaan alkoholin käytön, päivittäin tupakoimisen ja terveysongelmien yleisyys (%) rahapelaamisen ongelmista ilmoittaneiden ja ongelmattomaksi pelaamisensa kokeneiden viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelanneiden keskuudessa (suluissa kysymykseen vastanneiden lukumäärä yhteensä)⁴.

Table 9. Gambling, living habits and health: prevalence of binge drinking, daily smoking and health problems (%) among persons who have played during the past month and reported gambling problems and those who did not report any problems related to gambling (number of respondents in brackets)⁵.

	MIEHET/MEN			NAISET/WOMEN			YHTEENSÄ/TOTAL		
	ongelmia/ problems	ei ongelmia/ no problems	*	ongelmia/ problems	ei ongelmia/ no problems	*	ongelmia/ problems	ei ongelmia/ no problems	*
Juo alkoholia vähintään 6 annosta kerralla viikoittain/ Weekly at least 6 portions of alcohol on a single occasion	44 (43)	27 (977)	*	29 (14)	11 (1079)	ns.	40 (57)	18 (2056)	***
Alkoholin suurkuluttaja: Juo vähintään 24 annosta (miehet) tai 16 annosta (naiset) viikossa/ Drinks at least 24 portions (men) or 16 portions (women) of alcohol a week	18 (45)	9 (1017)	ns.	0 (14)	3 (1114)	ns.	14 (59)	6 (2131)	*
Tupakoi päivittäin/ Smokes daily	47 (45)	25 (1017)	**	21 (14)	21 (1114)	ns.	41 (59)	23 (2131)	**
Lääkärin toteama masennus tai muu mielenterveysongelma/ Depression or other mental illness detected by a doctor	13 (45)	6 (1017)	ns.	29 (14)	7 (1114)	*	17 (59)	7 (2131)	**
Jokin pitkäaikaissairaus/ Long term illness	40 (45)	37 (1017)	ns.	50 (14)	37 (1114)	ns.	42 (59)	37 (2131)	ns.
Työkykyä haittaava sairaus tai vamma/ Illness or injury that hampers ability to work	33 (43)	21 (1006)	ns.	29 (14)	19 (1093)	ns.	32 (57)	20 (2099)	*
Arvioi kokevansa stressiä enemmän kuin ihmiset yleensä/ Feels stress more than people in general	31 (45)	17 (994)	*	21 (14)	19 (1106)	ns.	29 (59)	18 (2100)	*
Terveydentila omasta mielestä huono tai keskitasoa/ Self-reported health poor or average	43 (44)	33 (1013)	ns.	86 (14)	35 (1100)	***	53 (58)	34 (2123)	**

⁴ Fisherin nelikenttätestin yksisuuntaisen testauksen tilastollinen merkitsevyys: *** $p < 0.001$, ** $p < 0.01$, * $p < 0.05$ ns=ei tilastollisesti merkitsevää eroa

⁵ Fisher's Exact test (one-sided): *** $p < 0.001$, ** $p < 0.01$, * $p < 0.05$, ns=non-significant

8 YHTEENVETO JA POHDINTAA

Kevään 2008 AVTK-tutkimuksen vastaajista 68 prosenttia kertoi pelanneensa ainakin yhtä rahapeliä viimeksi kuluneen kuukauden aikana. Viimeksi kuluneen vuoden aikana pelanneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä suomalaisista on aikaisempien tutkimusten (STM 2003, STM 2007b) mukaan 73 prosenttia. Näyttää siis siltä, että ne jotka ylipäänsä pelaavat rahapelejä tekevät sitä varsin säännöllisesti kuukaudesta toiseen. Vähintään kerran viikossa jotain rahapeliä pelanneiden osuus AVTK-tutkimuksessa oli 31 prosenttia. Heistä hieman alle neljäsosa kertoi harrastaneensa saman rahapelin pelaamista vähintään kolmena päivänä viikossa.

Miehillä, vanhemmilla ikäryhmillä, vähän kouluja käyneillä, työntekijöillä, työttömällä ja eläkeläisillä pelaaminen oli yleisempää ja tiheämpää kuin naisilla, nuoremmilla ikäryhmillä, pitkään kouluttautuneilla, maanviljelijöillä ja ylemmillä toimihenkilöillä. Suurimmillaan sukupuolten välinen ero kuukauden sisällä pelanneiden osuudessa oli nuorten (15–34-vuotiaiden) vastaajien keskuudessa; sen sijaan 55–64-vuotiaiden ikäryhmässä rahapelaaminen oli naisilla lähes yhtä yleistä kuin miehillä.

Noin 60 prosenttia vastaajista oli pelannut kuukauden sisällä 1–3 eri rahapeliä ja noin kymmenesosa vähintään neljää peliä. Yleisintä 1–3 pelin pelaaminen oli 55–64-vuotiailla ja vähintään neljän eri pelin pelaaminen 25–34-vuotiailla miehillä. Vähän kouluja käyneet, työntekijät ja eläkeläiset olivat pelanneet keskimäärin useampia pelejä kuin pitkälle kouluttautuneet toimihenkilöt ja opiskelijat.

Eniten oli pelattu Lottoa/Viking Lottoa/Jokeria; se oli ainut pelimuoto, jota kuukauden sisällä oli harrastanut yli puolet vastaajista. Loton/Viking Loton/Jokerin jättäminen erittelyn ulkopuolelle pudotti rahapelejä kuukauden sisällä pelanneiden osuuden 50 prosenttiin, nosti 15–34-vuotiaat miehet yleisimmiksi (pelanneiden osuus 69 %) ja lisäsi edellä mainittuja eroja koulutusryhmien sekä toimihenkilöiden ja työntekijöiden välillä.

Raaputusravoilla tai peliautomaateilla oli pelannut noin neljäsosa, ja viime vuosina paljon keskustelua herättäneisiin internet-välitteisiin peleihin (esim. nettipokeri) oli osallistunut 2–3 prosenttia vastaajista. Näitä lukuja arvioitaessa on syytä muistaa, että AVTK-tutkimuksen perusjoukkoon eli työikäisiin suomalaisiin suhteutettuna jo yksi prosenttiyksikkö merkitsee suurta väkijoukkoa (noin 35 000 henkilöä).

Arpojen raaputtamista lukuun ottamatta kysytyjen pelien pelaaminen oli miehillä yleisempää kuin naisilla. Ikäryhmävertailu osoitti, että yleisintä arpojen raaputtaminen oli 55–64-vuotiaiden naisten keskuudessa. Sen sijaan peliautomaateilla pelaaminen ei ole - toisin kuin yleisesti luullaan - erityisesti vanhempien naisten, vaan nuorten miesten pelimuoto: 15–24-vuotiaista miehistä sitä oli kuukauden sisällä harrastanut 57 prosenttia, 55–64-vuotiaista naisista vain 15 prosenttia. Myös arpajaislain muutoksen myötä alaikäisiksi määrittyvien 15–17-vuotiaiden keskuudessa peliautomaateilla pelanneiden osuus oli korkea.

Myös yksityinen korttipeli tai vedonlyönti rahasta, taitopelit rahasta, nettipokeri ja muut internet-pelimuodot ja kasinoilla pelaaminen osoittautuivat ”nuorten miesten peleiksi”. Kevään 2008 AVTK-kyselyssä 15–24-vuotiaista miehistä 22 prosenttia kertoi harrastaneensa kuukauden sisällä yksityistä korttipeliä tai vedonlyöntiä, 10 prosenttia nettipokeria, 7 prosenttia taitopeliä rahasta ja 5 prosenttia pelaamista kasinoilla.

Lottoa/Viking Lottoa/Jokeria, arpojen raaputtamista, päivittäisiä arvontapelejä, vakioveikkausta ja raviveikkausta 15–24-vuotiaat vastaajat sen sijaan olivat harrastaneet vähemmän kuin vanhemmat ikäryhmät. Erityisen vahvasti ”vanhojen peleiksi” erottuivat Lotto, Viking Lotto ja Jokeri: 55–64-vuotiaista niitä oli pelannut lähes 70 prosenttia, 15–24-vuotiaista vain noin viidesosa.

Edellä mainitut koulutusryhmien väliset erot pelaamisessa ilmenivät myös useimpien yksittäisten pelimuotojen kohdalla: pelaaminen oli vähemmän kouluja käyneiden keskuudessa yleisempää kuin pitkään koulutettujen keskuudessa. Poikkeuksia olivat yksityinen korttipeli tai vedonlyönti rahasta, kasinopelaaminen ja nettipokeri - niitä olivat eniten harrastaneet paljon kouluja käyneet nuoret miehet. Sosioekonomisista ryhmistä aktiivisimmin pelanneita olivat lähes poikkeuksetta työntekijät ja vähiten pelanneita ylemmät toimihenkilöt.

Näyttää kuitenkin siltä, että rahapelaamisen muodot eivät ole Suomessa jakautuneet jyrkästi sosiaaliluokan mukaan, vaan esimerkiksi Loton/Viking Loton/Jokerin, raaputusarpojen ja urheilutulosvedonlyönnin kohdalla erot eri ammattiasemaryhmien pelaamisessa ovat melko pienet. Voidaan siis sanoa, että Suomi on rahapelaamisessa(kin) varsin yhtenäiskulttuurinen maa.

Rahapelaamiseen liittyneitä ongelmia ilmoitti kokeneensa viimeksi kuluneen kuukauden aikana 2 prosenttia vastaajista. Osuus on samaa luokkaa kuin muissa viime vuosien suomalaisissa väestökyselyissä (ks. Johdanto; STM 2003, STM 2007b). Näin ollen voidaan arvioida, että kymmenillä tuhansilla suomalaisilla oli keväällä 2008 ajankohtaisia rahapelaamiseen liittyviä ongelmia. Miehiä oli tässä joukossa paljon enemmän kuin naisia ja vähän kouluja käyneitä työntekijöitä ja eläkeläisiä enemmän kuin pitkälle koulutettuja toimihenkilöitä.

Noin puolet ongelmia kokeneista nimesi vain yhden kahdeksasta kyselylomakkeessa tarjotusta ongelma-aiheesta. Yleisimmin mainittu ongelma oli se, että pelaamiseen oli kulunut liiaksi rahaa. Parikymmentä vastaajaa kertoi yrittäneensä pelaamalla voittoa takaisin häviöitään; tämä voi viitata peliriippuvuuden kehittymiseen. Muutama vastaaja ilmoitti kokeneensa terveyshaittoja, laiminlyöneensä työtä tai opiskelua tai haluavansa apua pelaamisongelmaansa.

Neljännes pelaamisongelmista ilmoittaneista oli pelannut viimeksi kuluneen kuukauden aikana 6–11 eri rahapeliä, viidesosa 4–5 peliä ja runsas kolmasosa 2–3 peliä. Monilla pelaaminen oli ollut myös varsin tiheää: yli puolet ongelmia nimenneistä oli pelannut samaa rahapeliä vähintään kolmena päivänä viikossa ja noin kolmasosa 1–2 päivänä viikossa. Sekä pelien määrä että pelaamisen useus olivat miehillä selvästi suuremmat kuin naisilla.

Yleisimmin pelatut pelit olivat ongelmista ilmoittaneilla samat kuin muilla vastaajilla: Lotto/Viking Lotto/Jokeri, peliautomaatit, raaputusarvat ja päivittäiset arvontapelit. Erot ongelmia nimenneiden ja muiden välillä syntyivät pelaamisen yleisyydessä ja tiheydessä ja olivat suurimmat peliautomaattien käytössä, päivittäisissä arvontapeleissä ja urheiluedonlyönnissä.

Näitä ja nettipokeria voidaan pitää herkimmin riippuvuudelle altistavina rahapelaamisen lajeina.

Elintapa- ja terveysongelmat olivat rahapelaamiseen liittyneistä ongelmista ilmoittaneilla yleisempiä kuin ongelmattomasti pelanneilla. Suurimmat erot olivat naisilla arvioissa omasta terveydentilasta ja mielenterveysongelmissa ja miehillä päivittäin tupakoivien, alkoholia usein paljon kerralla juovien ja stressiä muita enemmän kokevien osuuksissa. Erot aktiivipelaajien (ainakin yhtä rahapeliä vähintään kolmena päivänä viikossa pelanneet) ja harvemmin tai ei lainkaan pelanneiden välillä olivat samansuuntaiset kuin ongelmista ilmoittaneiden ja ongelmattomasti pelanneiden välillä.

Edellä todetut tulokset viittaavat siihen, että monien paljon alkoholia käyttävien, säännöllisesti tupakoivien ja erilaisia terveysongelmia kokevien ”muotokuvaan” voidaan liittää myös runsas, tiheä ja usein ongelmia aiheuttava rahapelaaminen. Tällainen moniongelmaisuus, jossa tämän tutkimuksen perusteella ei pystytä erottamaan selkeitä syy-seuraus-suhteita, on vakava haaste terveyttä ja hyvinvointia edistävälle työlle ja politiikalle.

LÄHTEET

Bolen, DW. & Boyd, W. (1968) Gambling and the gambler: A review and preliminary findings. *Arch Gen Psychiatry* 18: 617-630.

Ferris, J. & Wynne, H. (2001) The Canadian problem gambling index: Final report. Canadian Centre on Substance Abuse, Ottawa.

Halme, JT. & Tammi, T. (2008) Katsaus ongelmapelaamisen ja patologisen pelaamisen hoitoa koskevaan vaikuttavuustutkimukseen: tutkimus on vähäistä ja tulokset epävarmoja. *Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti* 45 (4).

Helakorpi, S., Prättälä, R. & Uutela, A. (2009) Suomalaisen aikuisväestön terveystilanne ja terveys, kevät 2008. Terveystilanteen ja hyvinvoinnin laitoksen raportteja 2/2009, Helsinki.

Lesieur, H. & Blume, S. (1987) The South Oaks Gambling Screen (SOGS): A new instrument for the identification of pathological gamblers. *American Journal of Psychiatry* 144: 1184-1188.

Murto, L. & Niemelä, J. (1993) Kun on pakko pelata. Riippuvuus, persoonallisuuden häiriö, kohtuuton harrastus vai eettinen konflikti? Tutkimus suomalaisen ongelmapelaajan profiilista. *A-klinikkasäätiön raportteja* 11, Helsinki.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM 2003) Rahapelitutkimus. Julkaisematon raportti. Taloustutkimus/ Hannu Ilkas & Tuomo Turja.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM 2007a) Rahapelihaittojen ehkäisy 2008. Selvityksiä 71.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM 2007b) Suomalaisten rahapelaaminen 2007. Taloustutkimus/ Pauliina Aho & Tuomo Turja.

Tammi, T. (2008) Yksinoikeus peleihin, yksinoikeus ongelmiin? Miksi rahapeliongelmistä tuli yhteiskunnallinen huolenaihe. *Yhteiskuntapolitiikka* 73 (2): 176-184.

Virtanen, H. (1990) RAY:n pelien pelaaminen vuonna 1989. Tilastokeskus, haastattelutoimisto 26.3.1990.

Liite 1. Rahapelikysymykset Aikuisväestön terveystutkimuksessa, kevät 2008

Kuinka usein viimeisen kuukauden aikana olette pelannut seuraavia rahapelejä? Rengastakaa jokaiselta riviltä vain yksi numero.

	en lainkaan	harvemmin kuin kerran viikossa	1–2 päivänä viikossa	3–5 päivänä viikossa	6–7 päivänä viikossa
peliautomaatti (esim. hedelmäpeli).....	1	2	3	4	5
raviveikkaus.....	1	2	3	4	5
vedonlyönti urheilutuloksista (esim. Pitkäveto)	1	2	3	4	5
Lotto, Viking Lotto tai Jokeri	1	2	3	4	5
Vakioveikkaus.....	1	2	3	4	5
raaputettavat arvat (esim. Ässä)	1	2	3	4	5
päivittäiset arvontapelit (esim. Keno)	1	2	3	4	5
bingo.....	1	2	3	4	5
pelaaminen kasinolla.....	1	2	3	4	5
yksityinen korttipeli tai vedonlyönti rahasta ...	1	2	3	4	5
nettipokeri.....	1	2	3	4	5
muu Internet -rahapeli	1	2	3	4	5
taitoon perustuva peli rahasta	1	2	3	4	5
(esim. biljardi)					
muu rahapeli kuin edellä mainittu, mikä?	1	2	3	4	5

Onko pelaamiseen aiheuttanut Teille ongelmia viimeisen kuukauden aikana?

- 1 ei
2 kyllä; minkälaisia? Voitte rengastaa useita vaihtoehtoja.

kyllä

pelaamiseeni on kulunut liiaksi aikaa	1
pelaamiseeni on kulunut liiaksi rahaa	1
en ole pystynyt lopettamaan pelaamistani vaikka haluaisin.....	1
olen yrittänyt pelaamalla voittaa takaisin häviöitäni	1
läheiset ovat arvostelleet pelaamistani	1
pelaamiseeni on aiheuttanut syyllisyyden tunteita	1
olen laiminlyönyt töitäni tai opiskeluani	1
pelaamiseeni on aiheuttanut terveyshaittoja (esim. ahdistuneisuutta, masentuneisuutta, unettomuutta)	1
haluaisin apua pelaamisongelmaani	1

TAULUKKO 1.A. Vastanneiden lukumäärä ikäryhmissä sukupuolen mukaan (n).

TABLE 1.A. Number of respondents in age groups, by gender (n).

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group					Yht./	Ikäryhmä/ Age group					Yht./	Yht./
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		
Vastanneet/Respondents (n)	199	220	275	308	383	1385	284	317	339	430	461	1831	3216

TAULUKKO 1.B. Vastanneiden lukumäärä ikäryhmissä taustamuuttujien mukaan (n).

TABLE 1.B. Number of respondents in age groups, by background variables (n)

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group					Total	Ikäryhmä/ Age group					Total	Total
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		
SIVIILISAÄTY/ MARITAL STATUS													
Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting	20	134	217	218	294	883	66	209	256	306	341	1178	2061
Naimaton/Single	174	81	35	51	41	382	213	95	46	43	31	428	810
Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced	0	0	22	35	39	96	0	11	34	75	58	178	274
Leski/Widowed	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	30	30
KOULUTUS/ EDUCATION													
0-9 vuotta/0-9 years	36	12	18	47	132	245	52	8	10	38	130	238	483
10-12 vuotta/10-12 years	106	62	100	119	124	511	119	46	59	116	156	496	1007
13 vuotta tai enemmän/13+ years	57	141	155	139	118	610	109	258	265	260	164	1056	1666
ASUINALUE/ LIVING AREA													
Uusimaa/Southern Finland	52	77	87	86	87	389	82	106	102	118	116	524	913
Länsi-Suomi/Western Finland	40	43	60	76	85	304	70	70	83	108	113	444	748
Keski-Suomi/Middle Finland	52	51	54	54	84	295	57	61	63	92	90	363	658
Kaakkois-Suomi/ South-eastern Finland	17	11	16	29	43	116	22	24	31	37	46	160	276
Itä-Suomi/Eastern Finland	15	10	21	25	35	106	25	20	19	33	48	145	251
Pohjois-Suomi/Northern Finland	23	28	37	38	49	175	28	36	41	42	48	195	370
SOSIO- EKONOMINEN ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS													
Työnantaja,yksityisyrittäjä/ Employer,entrepreneur	0	13	44	38	55	150	0	10	28	24	21	83	233
Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer, farmer's wife	0	0	7	12	13	32	0	0	6	7	5	18	50
Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker	0	66	74	62	50	252	0	96	90	83	56	325	577
Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker	0	41	37	57	35	170	29	107	148	211	136	631	801
Työntekijä/Blue-collar worker	30	57	91	92	77	347	25	39	39	62	61	226	573
Opiskelija/ Student	143	20	0	0	0	163	208	39	0	0	0	247	410
Eläkeläinen/Pensioned	0	5	5	23	115	148	0	0	5	16	137	158	306
Työtön/Unemployed	8	8	7	17	30	70	8	11	11	18	32	80	150
VUOSI/YEAR													
2008	199	220	275	308	383	1385	284	317	339	430	461	1831	3216

TAULUKKO 2.A. Pelattujen eri rahapelien määrä viimeksi kuluneen kuukauden aikana (%)

TABLE 2.A. The number of the different games played during the past month, by sex and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						Total
	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		
Ei yhtään peliä/None	28,9	19,1	21,5	24,4	22,0	23,0	55,1	45,1	37,6	33,6	27,5	38,2	31,6
1 peliä/ 1 game	29,4	24,1	25,2	28,3	31,0	27,9	20,1	26,5	29,3	31,3	31,9	28,5	28,3
2-3 peliä/ 2-3 games	25,9	35,9	35,8	30,0	34,4	32,7	21,9	23,7	27,2	29,9	34,9	28,3	30,2
4-5 peliä / 4-5 games	10,7	13,2	10,9	11,1	9,7	10,9	2,5	4,7	5,6	4,9	5,0	4,7	7,4
6-11 peliä / 6-11 games	5,1	7,7	6,6	6,2	2,9	5,4	,4	,0	,3	,2	,7	,3	2,5
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä/Total (n)	197	220	274	307	381	1379	283	317	338	428	458	1824	3203
Puuttavia/Missing (n)	2	0	1	1	2	6	1	0	1	2	3	7	13

TAULUKKO 2.B. Niiden osuus, jotka olivat pelanneet rahapelejä viimeksi kuluneen kuukauden aikana, taustamuuttujien mukaan (%)

TABLE 2.B. Proportion of persons who had gambled during the past month, by background variables (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						Total	
	Ikäryhmä/ Age group					Total	Ikäryhmä/ Age group					Total		
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64			
SIVILISÄÄTY/ MARITAL STATUS	Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting	70	82	80	73	78	78	59	57	61	67	74	65	71
	Naimaton/Single	72	78	74	78	70	74	40	47	65	60	48	47	60
	Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced	.	.	73	86	87	83	.	82	65	70	71	70	75
	Leski/Widowed	90	90	90
KOULUTUS/ EDUCATION	0-9 vuotta/0-9 years	69	83	78	77	89	82	31	63	60	82	75	66	74
	10-12 vuotta/10-12 years	72	89	88	79	82	81	53	74	80	77	75	71	76
	13 vuotta tai enemmän/ 13+ years	70	77	72	72	63	71	40	51	58	59	69	56	62
ASUINALUE/ LIVING AREA	Uusimaa/Southern Finland	69	77	71	76	78	75	35	51	58	57	64	54	63
	Länsi-Suomi/Western Finland	72	81	90	71	80	79	43	56	60	69	71	62	69
	Keski-Suomi/Middle Finland	81	78	70	77	80	77	63	59	63	70	84	69	73
	Kaakkois-Suomi/ South-eastern Finland	47	91	81	86	77	77	59	63	74	73	61	66	71
	Itä-Suomi/Eastern Finland	93	90	76	76	79	81	40	45	37	67	74	58	67
	Pohjois-Suomi/ Northern Finland	55	89	89	74	71	76	36	58	80	74	81	69	72
SOSIO- EKONOMINEN ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS	Työnantaja,yksityisrittäjä/ Employer,entrepreneur	.	85	70	65	76	72	.	70	54	63	86	66	70
	Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer,farmer's wife	.	.	43	50	69	56	.	.	50	86	40	61	58
	Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker	.	80	64	65	56	67	.	51	52	51	64	53	59
	Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker	.	85	92	81	74	83	59	62	69	71	74	69	72
	Työntekijä/Blue-collar worker	83	89	93	83	82	86	56	62	77	79	79	73	81
	Opiskelija/ Student	67	60	.	.	.	66	42	49	.	.	.	43	52
	Eläkeläinen/Pensioned	.	60	60	87	83	82	.	.	40	40	69	65	73
	Työtön/Unemployed	100	75	86	88	93	90	38	55	82	61	84	70	79
VUOSI/YEAR	2008	71	81	78	76	78	77	45	55	62	66	72	62	68

TAULUKKO 3.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelannut peliautomaatilla (esim.hedelmäpeli), sukupuolen ja iän mukaan (%)?

TABLE 3.A. Has the respondent played slot machine (e.g. fruit machine) during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group						
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	Yht./Total
Ei lainkaan/ Not at all	42,9	52,5	64,2	68,9	69,2	61,6	75,3	82,9	85,3	85,7	85,5	83,4	74,0
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	34,2	33,8	25,1	18,5	20,3	25,1	21,6	16,5	13,2	10,9	11,7	14,2	18,9
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	17,9	10,5	7,0	9,3	9,2	10,2	2,1	,6	1,2	2,4	2,1	1,7	5,4
3-5 päivänä viikossa/ 3-5 days a week	4,1	2,7	3,3	2,6	1,1	2,6	1,1	,0	,3	1,0	,7	,6	1,5
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	1,0	,5	,4	,7	,3	,5	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,2
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä/Total (n)	196	219	271	302	360	1348	283	315	334	421	427	1780	3128
Puuttavia/Missing (n)	3	1	4	6	23	37	1	2	5	9	34	51	88

TAULUKKO 3.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana peliautomaatilla (esim.hedelmäpeli) pelanneet, taustamuuttujien mukaan (%).

TABLE 3.B. Proportion of persons who have played slot machine (e.g. fruit machine) during the past month, by background variables (%).

	Miehet/Males						Naiset/Females							Total	Total
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group								
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total			
SIVIILISÄÄTY/ MARITAL STATUS															
Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting		55	48	36	29	28	34	36	17	14	14	13	16	24	
Naimaton/Single		58	46	41	28	31	47	21	15	17	21	13	19	32	
Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced		.	.	27	43	55	43	.	36	15	11	17	15	25	
Leski/Widowed		25	25	25	
KOULUTUS/ EDUCATION															
0-9 vuotta/0-9 years		53	50	47	36	39	42	17	13	20	28	19	20	31	
10-12 vuotta/10-12 years		61	55	43	39	35	46	28	28	27	18	18	22	34	
13 vuotta tai enemmän/13+ years		53	43	29	22	18	31	23	16	12	11	8	13	20	
ASUINALUE/ LIVING AREA															
Uusimaa/Southern Finland		48	39	34	27	33	35	13	11	13	9	14	12	22	
Länsi-Suomi/Western Finland		67	49	38	37	32	42	26	19	13	17	14	17	27	
Keski-Suomi/Middle Finland		63	45	25	31	36	40	38	20	18	19	17	21	29	
Kaakkois-Suomi/South-eastern Finland		47	55	38	41	21	36	32	25	17	11	14	18	25	
Itä-Suomi/Eastern Finland		64	90	48	24	28	42	20	25	16	9	16	17	27	
Pohjois-Suomi/Northern Finland		50	54	44	24	28	38	29	17	15	20	13	18	27	
SOSIO- EKONOMINEN ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS															
Työnantaja,yksityisyrittäjä/ Employer,entrepreneur		.	33	26	38	36	33	.	10	11	17	35	18	28	
Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer, farmer's wife		.	.	29	17	23	22	.	.	17	14	0	12	18	
Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker		.	45	23	15	20	27	.	13	9	11	6	10	17	
Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker		.	49	41	32	15	35	28	21	15	15	16	17	21	
Työntekijä/Blue-collar worker		67	56	49	36	38	46	40	21	29	18	18	23	37	
Opiskelija/ Student		54	40	.	.	.	52	22	21	.	.	.	22	33	
Eläkeläinen/Pensioned		.	0	0	55	35	35	.	.	20	7	13	12	23	
Tytön/Unemployed		100	63	57	29	25	43	25	27	18	17	14	18	30	
VUOSI/YEAR 2008		57	47	36	31	31	38	25	17	15	14	15	17	26	

TAULUKKO 4.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelannut raviveikkausta, sukupuolen ja iän mukaan (%)?
TABLE 4.A. Has the respondent bet on horses during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						Yht./Total	Yht./Total
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group							
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total		
Ei lainkaan/ Not at all	99,5	95,9	94,8	93,1	91,0	94,3	100,0	98,4	97,6	97,9	96,9	98,0	96,4	
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	,5	2,8	1,9	2,4	4,9	2,7	,0	1,6	2,1	1,4	2,2	1,5	2,0	
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	,0	1,4	1,1	3,1	3,5	2,1	,0	,0	,3	,5	,5	,3	1,0	
3-5 päivänä viikossa/ 3-5 days a week	,0	,0	1,5	,7	,0	,5	,0	,0	,0	,2	,2	,1	,3	
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	,0	,0	,7	,7	,6	,5	,0	,0	,0	,0	,2	,1	,2	
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Yhteensä/Total (n)	193	218	270	290	345	1316	283	317	335	420	416	1771	3087	
Puuttuvia/Missing (n)	6	2	5	18	38	69	1	0	4	10	45	60	129	

TAULUKKO 4.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana raviveikkausta pelanneet taustamuuttujien mukaan (%).
TABLE 4.B. Proportion of persons who have bet on horses during the past month, by background variables (%).

	Miehet/Males						Naiset/Females						Total	Total																									
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group																																
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total																											
SIVIILISÄÄTY/ MARITAL	Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting													0	4	5	7	8	6	0	1	3	3	3	2	4													
STATUS	Naimaton/Single													1	5	6	4	11	4	0	2	2	0	0	1	2													
	Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced													.	.	10	9	21	13	.	9	0	0	6	2	6													
	Leski/Widowed													0	0	0													
KOULUTUS/ EDUCATION	0-9 vuotta/0-9 years													3	0	13	7	9	7	0	0	10	6	6	5	6													
	10-12 vuotta/10-12 years													0	3	5	9	13	7	0	0	7	4	3	3	5													
	13 vuotta tai enemmän/13+ years													0	5	5	5	5	5	0	2	1	1	1	1	2													
ASUINALUE/ LIVING AREA	Uusimaa/Southern Finland													2	1	5	7	13	6	0	0	1	4	1	1	3													
	Länsi-Suomi/Western Finland													0	0	3	7	9	5	0	1	5	1	2	2	3													
	Keski-Suomi/Middle Finland													0	2	4	2	6	3	0	3	3	3	2	3	3													
	Kaakkois-Suomi/South-eastern Finland													0	9	6	7	8	6	0	4	0	3	7	3	5													
	Itä-Suomi/Eastern Finland													0	33	14	12	10	12	0	0	0	0	7	2	6													
SOSIO- EKONOMINEN	Pohjois-Suomi/Northern Finland													0	11	6	8	7	7	0	3	2	0	4	2	4													
	Työnantaja,yksityisrittäjä/ Employer,entrepreneur													.	0	7	9	16	10	.	0	7	8	6	6	9													
	Asemaa/ SOCIO- ECONOMIC													Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer,farmer's wife													.	.	0	8	8	6	.	.	17	0	25	12	8
	STATUS													Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker													.	5	1	2	2	2	.	1	0	0	2	1	1
														Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker													.	5	6	9	6	7	0	3	3	1	2	2	3
													Työntekijä/Blue-collar worker													0	5	8	7	9	7	0	3	0	5	0	2	5	
													Opiskelija/ Student													1	0	.	.	.	1	0	0	.	.	.	0	0	
													Eläkeläinen/Pensioned													.	0	0	14	9	9	.	.	0	0	5	4	7	
													Työtön/Unemployed													0	0	14	0	11	6	0	0	0	6	3	3	4	
UUOSI/YEAR	2008													1	4	5	7	9	6	0	2	2	2	3	2	4													

TAULUKKO 5.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana lyönyt vetoa urheilutuloksista (esim. Pitkäveto), sukupuolen ja iän mukaan (%)?

TABLE 5.A. Has the respondent bet on sports (e.g. Pitkäveto) during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	Yht./Total
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		
Ei lainkaan/ Not at all	83,5	79,4	76,8	86,7	93,0	84,6	99,3	97,8	97,6	97,1	98,0	97,9	92,2
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	12,4	11,9	12,5	5,5	4,7	8,8	,7	2,2	2,4	2,2	,7	1,6	4,7
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	2,1	4,1	6,6	4,1	1,2	3,6	,0	,0	,0	,5	1,0	,3	1,7
3-5 päivänä viikossa/ 3-5 days a week	1,5	3,2	4,1	2,7	,3	2,3	,0	,0	,0	,2	,2	,1	1,0
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	,5	1,4	,0	1,0	,9	,8	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,3
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä/Total (n)	194	218	271	293	341	1317	281	317	333	418	409	1758	3075
Puuttavia/Missing (n)	5	2	4	15	42	68	3	0	6	12	52	73	141

TAULUKKO 5.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana vetoa urheilutuloksista (esim. Pitkäveto) lyöneet taustamuuttujien mukaan (%).
TABLE 5.B. Proportion of persons who have bet on sports (e.g. Pitkäveto) during the past month, by background variables (%).

	Miehet/Males						Naiset/Females							
	Ikäryhmä/ Age group					Total	Ikäryhmä/ Age group					Total	Total	
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64			
SIVIILISAATY / MARITAL STATUS														
Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting	10	22	24	11	7	15	0	1	3	4	1	2	8	
Naimaton/Single	18	19	20	19	0	17	1	3	2	2	0	2	9	
Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced	.	.	23	15	14	17	.	9	0	0	4	2	7	
Leski/Widowed	8	8	8	
KOULUTUS/ EDUCATION														
0-9 vuotta/0-9 years	6	25	35	19	6	12	2	0	0	3	5	3	8	
10-12 vuotta/10-12 years	20	26	23	14	10	18	1	7	2	6	1	3	10	
13 vuotta tai enemmän/13+ years	18	18	22	12	4	15	0	2	3	1	1	1	6	
ASUINALUE/ LIVING AREA														
Uusimaa/Southern Finland	13	21	21	10	12	16	1	2	3	2	2	2	8	
Länsi-Suomi/Western Finland	8	12	26	12	5	13	0	0	2	3	2	2	6	
Keski-Suomi/Middle Finland	20	22	17	14	5	14	0	3	2	4	1	2	8	
Kaakkois-Suomi/South-eastern Finland	29	18	44	18	5	19	0	8	3	0	2	3	9	
Itä-Suomi/Eastern Finland	36	44	24	16	10	21	4	0	0	3	2	2	10	
Pohjois-Suomi/Northern Finland	9	25	25	17	5	16	0	3	2	5	2	3	9	
SOSIO-EKONOMINEN STATUS														
Työnantaja,yksityisyrittäjä/ Employer,entrepreneur	.	17	14	6	14	12	.	0	0	0	6	1	8	
ASEMA/ SOCIO-ECONOMIC STATUS														
Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer,farmer's wife	.	.	14	8	8	10	.	.	0	0	25	6	8	
Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker	.	12	20	5	2	11	.	1	3	0	0	1	5	
Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker	.	32	33	16	9	22	0	2	3	5	1	3	7	
Työntekijä/Blue-collar worker	17	23	28	15	4	18	0	5	3	4	0	2	12	
Opiskelija/ Student	14	20	.	.	.	15	0	3	.	.	.	1	6	
Eläkeläinen/Pensioned	.	20	0	32	6	11	.	.	0	0	4	4	7	
Työtön/Unemployed	38	13	43	13	10	18	0	9	0	0	0	1	9	
VUOSI/YEAR 2008	16	21	23	13	7	15	1	2	2	3	2	2	8	

TAULUKKO 6.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelannut Lottoa, Viking Lottoa tai Jokeria, sukupuolen ja iän mukaan (%)?

TABLE 6.A. Has the respondent played Lotto, Viking Lotto or Joker game during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						Yht./Total	Yht./Total
	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total		
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64			
Ei lainkaan/ Not at all	79,5	39,1	30,7	32,8	28,6	38,9	81,3	54,3	49,3	43,2	34,3	50,0	45,2	
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	14,9	37,7	36,5	30,2	28,3	30,0	13,4	32,5	33,5	34,7	33,2	30,4	30,2	
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	5,6	21,4	32,1	35,1	40,9	29,7	4,9	13,2	16,9	21,4	29,6	18,6	23,4	
3-5 päivänä viikossa/ 3-5 days a week	,0	1,8	,4	,0	,5	,5	,4	,0	,3	,2	,2	,2	,3	
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	,0	,0	,4	2,0	1,6	1,0	,0	,0	,0	,5	2,7	,8	,8	
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Yhteensä/Total (n)	195	220	274	305	374	1368	283	317	337	426	452	1815	3183	
Puuttavia/Missing (n)	4	0	1	3	9	17	1	0	2	4	9	16	33	

TAULUKKO 6.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana Lottoa, Viking Lottoa tai Jokeria pelanneet taustamuuttujien mukaan (%)

TABLE 6.B. Proportion of persons who have played Lotto, Viking Lotto or Joker game during the past month, by background variables (%)

	Miehet/Males						Naiset/Females						Total	Total	
	Ikäryhmä/ Age group					Total	Ikäryhmä/ Age group					Total			
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64				
SIVILISAAT Y/ MARITAL STATUS	Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting		45	66	71	67	70	68	38	50	49	57	67	56	61
Naimaton/Single		18	52	60	69	68	41	13	35	59	51	42	29	35	
Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced		.	.	64	69	86	74	.	64	53	59	64	60	65	
Leski/Widowed		79	79	79	
KOULUTUS/ EDUCATION	0-9 vuotta/0-9 years		6	58	67	64	81	64	8	50	60	73	67	54	59
10-12 vuotta/10-12 years		21	65	81	73	76	64	19	65	71	70	68	57	60	
13 vuotta tai enemmän/13+ years		28	59	62	64	56	57	23	42	45	48	63	46	50	
ASUINALUE/ LIVING AREA	Uusimaa/Southern Finland		13	56	62	71	71	58	20	45	46	52	61	46	51
Länsi-Suomi/Western Finland		18	58	77	59	73	61	14	47	45	50	65	46	52	
Keski-Suomi/Middle Finland		29	61	68	66	72	61	21	54	55	63	76	57	58	
Kaakkois-Suomi/ South-eastern Finland		24	64	56	79	76	65	27	50	63	73	54	56	60	
Itä-Suomi/Eastern Finland		40	80	67	72	68	66	24	20	32	58	65	45	54	
Pohjois-Suomi/Northern Finland		5	71	84	66	68	63	11	42	68	62	72	55	59	
SOSIO- EKONOMINE N ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS	Työnantaja,yksityisyrittäjä/ Employer,entrepreneur		.	77	64	54	69	64	.	60	43	50	85	57	62
Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer, farmer's wife		.	.	43	50	46	47	.	.	33	86	40	56	50	
Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker		.	59	54	61	48	56	.	41	41	40	55	43	49	
Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker		.	63	73	74	71	71	38	55	53	61	69	59	61	
Työntekijä/Blue-collar worker		37	68	88	74	79	74	28	54	72	69	68	62	70	
Opiskelija/ Student		13	45	.	.	.	17	15	31	.	.	.	17	17	
Eläkeläinen/Pensioned		.	60	40	70	76	73	.	.	20	33	63	58	65	
Työtön/Unemployed		38	50	71	75	89	73	13	45	82	50	73	59	66	
VUOSI/YEAR	2008		21	61	69	67	71	61	19	46	51	57	66	50	55

TAULUKKO 7.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelannut Vakioveikkausta, sukupuolen ja iän mukaan (%)?
TABLE 7.A. Has the respondent played the football pools during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group						
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	Yht./Total
Ei lainkaan/ Not at all	93,2	88,4	88,5	87,0	88,5	88,9	98,6	99,0	97,0	97,1	96,2	97,5	93,8
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	6,3	6,0	7,4	5,8	6,5	6,4	1,4	,6	2,7	2,4	3,0	2,1	4,0
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	,5	5,1	4,1	6,5	5,0	4,5	,0	,3	,3	,5	,5	,3	2,1
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	,0	,5	,0	,7	,0	,2	,0	,0	,0	,0	,3	,1	,1
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä/Total (n)	192	216	270	293	339	1310	281	314	332	415	399	1741	3051
Puuttuvia/Missing (n)	7	4	5	15	44	75	3	3	7	15	62	90	165

TAULUKKO 7.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana Vakioveikkausta pelanneet taustamuuttujien mukaan (%).
TABLE 7.B. Proportion of persons who have played the football pools during the past month, by background variables (%).

	Miehet/Males						Naiset/Females							
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group							
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total	Total	
SIVIILISÄÄTY/ MARITAL	Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting	10	12	12	13	10	12	0	0	3	4	3	3	7
STATUS	Naimaton/Single	7	12	6	10	17	9	2	2	2	2	10	3	6
	Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced	.	.	14	12	18	14	.	0	6	0	2	2	6
	Leski/Widowed	4	4	4
KOULUTUS/ EDUCATION	0-9 vuotta/0-9 years	3	8	18	16	8	10	2	0	10	0	4	3	6
	10-12 vuotta/10-12 years	7	16	10	20	16	14	3	0	5	4	5	4	9
	13 vuotta tai enemmän/13+ years	9	9	12	7	9	9	0	1	2	2	2	2	4
ASUINALUE/ LIVING AREA	Uusimaa/Southern Finland	8	8	10	11	18	11	1	1	1	0	2	1	5
	Länsi-Suomi/Western Finland	5	12	8	10	9	9	0	0	6	1	3	2	5
	Keski-Suomi/Middle Finland	4	12	12	12	8	9	4	2	3	3	6	4	6
	Kaakkois-Suomi/ South-eastern Finland	18	9	6	25	14	16	0	0	3	8	0	3	8
	Itä-Suomi/Eastern Finland	8	50	24	8	10	16	4	0	0	6	5	4	9
	Pohjois-Suomi/Northern Finland	5	11	14	19	9	12	0	3	2	8	7	4	8
SOSIO- EKONOMINEN	Työnantaja,yksityisyrittäjä/ Employer,entrepreneur	.	25	12	6	14	12	.	0	4	4	6	4	9
ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC	Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer,farmer's wife	.	.	0	0	8	3	.	.	0	14	25	12	6
STATUS	Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker	.	8	7	5	6	6	.	0	1	2	0	1	3
	Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker	.	15	19	16	12	16	0	1	4	2	3	2	5
	Työntekijä/Blue-collar worker	10	13	13	18	6	12	0	5	8	6	6	5	10
	Opiskelija/ Student	6	5	.	.	.	6	1	0	.	.	.	1	3
	Eläkeläinen/Pensioned	.	20	0	36	16	19	.	.	0	0	3	3	11
	Työtön/Unemployed	13	13	29	0	11	11	0	0	0	0	7	3	6
VUOSI/YEAR	2008	7	12	11	13	12	11	1	1	3	3	4	3	6

TAULUKKO 8.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana ostanut raaputusarpoja (esim. Ässä), sukupuolen ja iän mukaan (%)?
TABLE 8.A. Has the respondent bought scratch cards (e.g. Ässä) during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						Yht./Total	Yht./Total
	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total		
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64			
Ei lainkaan/ Not at all	76,8	71,6	75,4	71,9	71,5	73,2	76,2	76,3	71,9	72,9	63,1	71,5	72,2	
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	20,6	26,6	23,2	26,0	27,4	25,1	23,4	23,0	27,8	26,2	33,1	27,1	26,3	
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	2,6	1,8	1,1	1,7	1,2	1,6	,4	,6	,3	1,0	3,3	1,2	1,4	
3-5 päivänä viikossa/ 3-5 days a week	,0	,0	,4	,3	,0	,2	,0	,0	,0	,0	,2	,1	,1	
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,2	,1	,0	
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Yhteensä/Total (n)	194	218	272	292	347	1323	282	317	334	420	423	1776	3099	
Puuttuvia/Missing (n)	5	2	3	16	36	62	2	0	5	10	38	55	117	

TAULUKKO 8.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana arpoja raaputtaneet taustamuuttujien mukaan (%).
TABLE 8.B. Proportion of persons who have bought scratch cards in the past month, by background variables (%).

	Miehet/Males						Naiset/Females						Total	Total	
	Ikäryhmä/ Age group					Total	Ikäryhmä/ Age group					Total			
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64				
SIVIILISÄÄTY/ MARITAL STATUS	Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting		25	32	28	27	29	29	35	28	31	26	38	31	30
	Naimaton/Single		24	20	12	32	23	23	20	12	22	30	28	20	21
	Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced		.	.	14	30	33	27	.	45	12	31	38	30	29
	Leski/Widowed		39	39	39	39
KOULUTUS/ EDUCATION	0-9 vuotta/0-9 years		23	33	33	35	35	33	17	38	20	31	42	33	33
	10-12 vuotta/10-12 years		24	39	31	35	31	31	31	35	41	29	35	34	32
	13 vuotta tai enemmän/13+ years		23	24	19	20	19	21	17	20	26	25	35	25	23
ASUINALUE/ LIVING AREA	Uusimaa/Southern Finland		17	26	22	24	33	25	17	19	29	13	32	22	23
	Länsi-Suomi/Western Finland		18	21	30	30	32	28	23	36	23	26	38	29	29
	Keski-Suomi/Middle Finland		31	27	21	28	32	28	25	21	26	37	32	30	29
	Kaakkois-Suomi/South-eastern Finland		29	45	19	24	19	25	45	33	29	33	21	31	28
	Itä-Suomi/Eastern Finland		36	44	25	32	27	31	28	5	22	36	49	33	32
	Pohjois-Suomi/Northern Finland		14	37	31	33	18	27	21	22	41	33	57	37	32
SOSIO- EKONOMINEN ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS	Työnantaja,yksityisyrittäjä/ Employer,entrepreneur		.	46	23	28	27	28	.	40	22	22	50	31	29
	Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer, farmer's wife		.	.	14	17	25	19	.	.	33	29	25	29	23
	Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker		.	22	19	13	17	18	.	19	27	27	31	25	22
	Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker		.	34	24	20	18	24	28	29	32	28	34	30	29
	Työntekijä/Blue-collar worker		27	34	30	45	34	35	24	28	26	29	50	33	34
	Opiskelija/ Student		19	25	.	.	.	20	22	15	.	.	.	21	21
	Eläkeläinen/Pensioned		.	0	20	41	36	35	.	.	20	27	33	32	33
	Työtön/Unemployed		63	13	0	7	18	18	25	27	36	28	45	35	27
VUOSI/YEAR	2008		23	28	25	28	29	27	24	24	28	27	37	28	28

TAULUKKO 9.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelannut päivittäisiä arvontapelejä (esim. Keno), sukupuolen ja iän mukaan (%)?

TABLE 9.A. Has the respondent played daily lottery games (e.g. Keno) during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	Yht./Total
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		
Ei lainkaan/ Not at all	92,8	81,7	80,1	78,0	80,1	81,7	94,0	93,1	89,3	86,0	83,7	88,6	85,7
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	4,6	11,0	9,6	10,5	9,2	9,2	4,9	4,4	6,8	7,3	9,8	6,9	7,9
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	1,5	3,7	2,6	4,4	4,3	3,5	,7	1,9	1,5	2,4	1,4	1,6	2,4
3-5 päivänä viikossa/ 3-5 days a week	,5	1,4	3,0	1,4	2,6	1,9	,0	,6	,6	1,9	2,4	1,2	1,5
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	,5	2,3	4,8	5,8	3,7	3,7	,4	,0	1,8	2,4	2,6	1,6	2,5
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä/Total (n)	194	218	271	295	347	1325	283	317	336	422	418	1776	3101
Puuttuvia/Missing (n)	5	2	4	13	36	60	1	0	3	8	43	55	115

TAULUKKO 9.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana päivittäisiä arvontapelejä (esim.Keno) pelanneet, taustamuuttujien mukaan (%).
TABLE 9.B. Proportion of persons who have played daily lottery games (e.g. Keno) during the past month, by background variables (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females								
	Ikäryhmä/ Age group					Total	Ikäryhmä/ Age group					Total	Total		
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64				
SIVIILISAATY/ MARITAL STATUS	Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting		15	21	20	21	17	19	12	5	9	14	16	12	15
	Naimaton/Single		7	14	24	24	27	14	4	7	15	9	17	8	11
	Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced		.	.	18	21	40	27	.	27	12	14	18	16	19
	Leski/Widowed		12	12	12
KOULUTUS/ EDUCATION	0-9 vuotta/0-9 years		6	25	24	30	29	25	4	25	10	22	24	18	22
	10-12 vuotta/10-12 years		5	27	26	33	21	22	8	20	29	18	17	17	20
	13 vuotta tai enemmän/13+ years		12	13	16	10	8	12	5	4	6	10	10	7	9
ASUINALUE/ LIVING AREA	Uusimaa/Southern Finland		6	13	15	12	21	14	5	5	7	6	8	6	9
	Länsi-Suomi/Western Finland		8	14	19	18	19	17	7	7	13	9	17	11	13
	Keski-Suomi/Middle Finland		10	16	21	31	19	19	5	5	10	16	15	11	15
	Kaakkois-Suomi/South-eastern Finland		6	27	31	34	16	23	9	25	20	30	10	19	20
	Itä-Suomi/Eastern Finland		14	44	29	24	19	24	8	5	6	21	33	18	21
	Pohjois-Suomi/Northern Finland		0	32	22	28	24	23	4	6	12	24	25	15	19
SOSIO- EKONOMINEN ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS	Työnantaja,yksityisyrittäjä/ Employer,entrepreneur		.	42	7	17	23	18	.	0	11	13	33	15	17
	Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer, farmer's wife		.	.	0	17	8	10	.	.	33	14	25	24	15
	Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker		.	8	9	5	13	8	.	1	4	2	7	3	6
	Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker		.	20	24	19	6	18	14	9	11	17	13	13	14
	Työntekijä/Blue-collar worker		10	30	35	36	23	30	4	15	23	20	26	19	26
	Opiskelija/ Student		6	5	.	.	.	6	5	3	.	.	.	4	5
	Eläkeläinen/Pensioned		.	20	0	35	23	24	.	.	0	20	14	14	19
	Työtön/Unemployed		0	13	14	13	24	16	13	27	18	17	31	23	20
VUOSI/YEAR	2008		7	18	20	22	20	18	6	7	11	14	16	11	14

TAULUKKO 10.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelannut bingoa, sukupuolen ja iän mukaan (%)?

TABLE 10.A. Has the respondent played bingo during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group						
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	Yht./Total
Ei lainkaan/ Not at all	98,4	99,1	99,3	98,6	98,8	98,9	99,3	99,4	99,1	99,3	98,0	99,0	98,9
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	1,6	,9	,4	1,0	1,2	1,0	,4	,6	,9	,7	1,5	,9	,9
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	,0	,0	,4	,0	,0	,1	,4	,0	,0	,0	,5	,2	,1
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	,0	,0	,0	,3	,0	,1	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä/Total (n)	193	218	271	292	341	1315	283	317	334	416	408	1758	3073
Puuttuvia/Missing (n)	6	2	4	16	42	70	1	0	5	14	53	73	143

TAULUKKO 10.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana bingoa pelanneet, taustamuuttujien mukaan (%).

TABLE 10.B. Proportion of persons who have played bingo during the past month, by background variables (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females							
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group							
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total	Total	
SIVILISAATY/ MARITAL STATUS														
Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting		0	1	1	2	1	1	2	0	1	1	2	1	1
Naimaton/Single		2	0	0	0	0	1	0	2	0	0	3	1	1
Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced		.	.	0	0	4	1	.	0	3	0	0	1	1
Leski/Widowed		4	4	4
KOULUTUS/ EDUCATION														
0-9 vuotta/0-9 years		3	0	0	5	2	2	0	0	0	3	3	2	2
10-12 vuotta/10-12 years		1	0	2	1	2	1	1	0	2	0	2	1	1
13 vuotta tai enemmän/13+ years		2	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
ASUINALUE/ LIVING AREA														
Uusimaa/Southern Finland		2	0	1	0	1	1	0	1	1	0	2	1	1
Länsi-Suomi/Western Finland		0	0	2	1	4	2	0	1	2	1	1	1	1
Keski-Suomi/Middle Finland		2	0	0	4	0	1	4	0	0	0	3	1	1
Kaakkois-Suomi/ South-eastern Finland		0	9	0	0	0	1	0	0	0	3	0	1	1
Itä-Suomi/Eastern Finland		7	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Pohjois-Suomi/Northern Finland		0	4	0	3	0	1	0	0	0	3	7	2	2
SOSIO- EKONOMINEN ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS														
Työnantaja,yksityisrittäjä/ Employer,entrepreneur		.	0	0	3	0	1	.	0	4	0	0	1	1
Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer, farmer's wife		.	.	0	0	8	3	.	.	0	0	0	0	2
Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker		.	2	0	0	0	0	.	0	0	1	0	0	0
Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker		.	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	1	1
Työntekijä/Blue-collar worker		0	2	2	1	3	2	0	0	5	0	0	1	1
Opiskelija/ Student		2	0	.	.	.	2	1	3	.	.	.	1	1
Eläkeläinen/Pensioned		.	0	0	5	0	1	.	.	0	0	3	2	2
Työtön/Unemployed		0	0	0	0	4	2	0	0	0	0	7	3	2
VUOSI/YEAR 2008		2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1

TAULUKKO 11.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelannut kasinolla, sukupuolen ja iän mukaan (%)?
TABLE 11.A. Has the respondent gambled at a casino during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group						
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	Yht./Total
Ei lainkaan/ Not at all	94,8	96,3	98,5	98,0	99,7	97,8	99,6	99,4	99,4	99,8	99,5	99,5	98,8
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	4,7	3,2	1,5	1,7	,3	2,0	,4	,6	,3	,2	,5	,4	1,1
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	,5	,5	,0	,0	,0	,2	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,1
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	,0	,0	,0	,3	,0	,1	,0	,0	,3	,0	,0	,1	,1
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä/Total (n)	193	216	272	294	342	1317	282	316	334	420	412	1764	3081
Puuttuvia/Missing (n)	6	4	3	14	41	68	2	1	5	10	49	67	135

TAULUKKO 11.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana kasinolla pelanneet, taustamuuttujien mukaan (%).
TABLE 11.B. Proportion of persons who have gambled at a casino during the past month, by background variables (%)

	Miehet/Males						Naiset/Females						Total	Total														
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group																					
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total																
SIVIILISÄÄTY/ MARITAL STATUS	Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting														5	5	2	1	0	2	0	0	0	0	1	0	1	
	Naimaton/Single														5	3	0	6	0	4	0	0	2	0	0	0	2	
	Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced														.	.	0	0	0	0	.	0	0	0	0	0	0	0
	Leski/Widowed														0	0	0	
KOULUTUS/ EDUCATION	0-9 vuotta/0-9 years														3	0	0	2	0	1	0	0	0	0	2	1	1	
	10-12 vuotta/10-12 years														4	5	1	4	0	2	1	2	0	0	0	0	1	
	13 vuotta tai enemmän/13+ years														9	4	2	0	1	2	0	0	1	0	0	0	1	
ASUINALUE/ LIVING AREA	Uusimaa/Southern Finland														2	5	1	4	0	2	0	0	0	1	1	0	1	
	Länsi-Suomi/Western Finland														5	2	2	1	1	2	1	1	0	0	0	0	1	
	Keski-Suomi/Middle Finland														6	2	2	4	0	2	0	2	3	0	0	1	2	
	Kaakkois-Suomi/ South-eastern Finland														6	10	6	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	1
	Itä-Suomi/Eastern Finland														14	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	1	1	
	Pohjois-Suomi/Northern Finland														5	4	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
SOSIO- EKONOMINEN ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS	Työnantaja,yksityisyrittäjä/ Employer,entrepreneur														.	8	5	3	0	3	.	0	0	0	0	0	0	2
	Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer, farmer's wife														.	.	0	0	0	0	.	.	0	0	0	0	0	0
	Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker														.	3	0	0	2	1	.	0	0	1	0	0	0	1
	Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker														.	2	3	2	0	2	0	0	1	0	0	0	0	1
	Työntekijä/Blue-collar worker														3	5	1	2	0	2	0	3	3	0	2	1	2	
	Opiskelija/ Student														5	0	.	.	.	4	0	0	0	2
	Eläkeläinen/Pensioned														.	0	0	5	0	1	.	.	0	0	1	1	1	1
	Työtön/Unemployed														25	0	0	0	0	3	0	9	0	0	0	0	1	2
VUOSI/YEAR	2008														5	4	1	2	0	2	0	1	1	0	0	0	0	1

TAULUKKO 12.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelannut rahasta yksityistä korttipeliä tai lyönyt vetoa, sukupuolen ja iän mukaan (%)?

TABLE 12.A. Has the respondent played private card games or gambled privately during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						Yht./Total	Yht./Total
	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total		
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64			
Ei lainkaan/ Not at all	78,2	85,3	94,1	96,6	99,1	92,2	94,0	99,1	99,1	99,1	100,0	98,5	95,8	
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	19,2	13,8	5,9	2,7	,6	7,1	6,0	,9	,6	,9	,0	1,5	3,9	
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	2,6	,9	,0	,3	,3	,7	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,3	
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	,0	,0	,0	,3	,0	,1	,0	,0	,3	,0	,0	,1	,1	
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Yhteensä/Total (n)	193	218	271	294	342	1318	283	317	334	422	411	1767	3085	
Puuttuvia/Missing (n)	6	2	4	14	41	67	1	0	5	8	50	64	131	

TAULUKKO 12.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana rahasta yksityistä korttipeliä pelanneet tai vetoa lyöneet taustamuuttujien mukaan (%)

TABLE 12.B. Proportion of persons who have played private card games or gambled privately during the past month, by background variables (%)

		Miehet/Males						Naiset/Females						Total	Total
		Ikäryhmä/ Age group					Total	Ikäryhmä/ Age group					Total		
		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64			
SIVIILISÄÄTY/ MARITAL	Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting	20	16	6	3	1	6	2	0	1	1	0	1	3	
STATUS	Naimaton/Single	22	13	9	4	0	14	7	2	0	2	0	4	9	
	Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced	.	.	5	3	0	2	.	0	0	1	0	1	1	
	Leski/Widowed	0	0	0	
KOULUTUS/ EDUCATION	0-9 vuotta/0-9 years	14	17	6	5	2	6	10	0	0	5	0	3	4	
	10-12 vuotta/10-12 years	22	15	9	3	1	9	6	0	2	0	0	2	5	
	13 vuotta tai enemmän/13+ years	27	15	4	3	0	8	5	1	1	0	0	1	3	
ASUINALUE/ LIVING AREA	Uusimaa/Southern Finland	31	14	8	4	0	10	4	1	2	0	0	1	5	
	Länsi-Suomi/Western Finland	18	14	3	4	1	7	11	0	0	2	0	2	4	
	Keski-Suomi/Middle Finland	22	18	2	6	1	9	5	0	2	2	0	2	5	
	Kaakkois-Suomi/South-eastern Finland	6	27	25	0	0	7	0	0	0	0	0	0	3	
	Itä-Suomi/Eastern Finland	36	11	5	4	0	8	0	0	0	0	0	0	3	
SOSIO- EKONOMINEN ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS	Pohjois-Suomi/Northern Finland	9	7	3	0	2	4	11	6	0	0	0	3	3	
	Työnantaja,yksityisyrittäjä/ Employer,entrepreneur	.	17	5	3	0	4	.	0	0	0	0	0	2	
	Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer, farmer's wife	.	.	0	0	8	3	.	.	0	0	0	0	2	
	Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker	.	11	3	2	0	4	.	3	2	0	0	2	3	
	Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker	.	24	3	4	0	8	0	0	0	1	0	0	2	
	Työntekijä/Blue-collar worker	17	14	9	4	0	7	4	0	3	2	0	1	5	
	Opiskelija/ Student	23	10	.	.	.	22	7	0	.	.	.	6	12	
	Eläkeläinen/Pensioned	.	0	20	5	2	3	.	.	0	7	0	1	2	
	Työtön/Unemployed	13	13	14	0	0	5	0	0	0	0	0	0	2	
	VUOSI/YEAR	2008	22	15	6	3	1	8	6	1	1	1	0	2	4

TAULUKKO 13.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelannut nettipokeria, sukupuolen ja iän mukaan (%)?
TABLE 13.A. Has the respondent played online poker during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group						
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	Yht./Total
Ei lainkaan/ Not at all	89,6	89,9	96,7	97,6	99,4	95,5	99,3	99,1	99,1	99,8	100,0	99,5	97,8
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	7,8	5,5	1,8	,7	,6	2,7	,7	,9	,3	,0	,0	,3	1,4
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	,5	2,8	,4	,3	,0	,7	,0	,0	,3	,0	,0	,1	,3
3-5 päivänä viikossa/ 3-5 days a week	1,0	,0	,4	,3	,0	,3	,0	,0	,0	,2	,0	,1	,2
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	1,0	1,8	,7	1,0	,0	,8	,0	,0	,3	,0	,0	,1	,4
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä/Total (n)	193	218	272	294	343	1320	283	317	335	421	412	1768	3088
Puuttuvia/Missing (n)	6	2	3	14	40	65	1	0	4	9	49	63	128

TAULUKKO 13.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana nettipokeria pelanneet taustamuuttujien mukaan (%).
TABLE 13.B. Proportion of persons who have played online poker during the past month, by background variables (%).

	Miehet/Males						Naiset/Females								
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group								
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total	Total		
SIVIILISÄÄTY/ MARITAL	Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting		5	10	3	3	1	4	0	1	1	0	0	1	2
STATUS	Naimaton/Single		11	9	6	2	0	8	1	0	2	0	0	1	4
	Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced		.	.	0	0	0	0	.	0	0	0	0	0	0
	Leski/Widowed		0	0	0
KOULUTUS/ EDUCATION	0-9 vuotta/0-9 years		9	0	0	0	1	2	2	0	0	0	0	0	1
	10-12 vuotta/10-12 years		11	11	4	3	1	5	1	2	2	1	0	1	3
	13 vuotta tai enemmän/13+ years		11	11	3	2	0	5	0	1	1	0	0	0	2
ASUINALUE/ LIVING AREA	Uusimaa/Southern Finland		12	13	7	2	0	6	0	1	1	0	0	0	3
	Länsi-Suomi/Western Finland		11	7	2	1	1	3	1	1	0	0	0	0	2
	Keski-Suomi/Middle Finland		10	4	2	4	1	4	2	2	3	1	0	1	3
	Kaakkois-Suomi/South-eastern Finland		0	27	6	7	0	5	0	0	0	0	0	0	2
	Itä-Suomi/Eastern Finland		36	22	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	3
SOSIO- EKONOMINEN ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS	Pohjois-Suomi/Northern Finland		0	7	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	Työnantaja,yksityisyrittäjä/ Employer,entrepreneur		.	0	0	6	4	3	.	0	0	4	0	1	2
	Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer,farmer's wife		.	.	0	0	0	0	.	.	0	0	0	0	0
	Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker		.	8	3	0	0	3	.	0	0	0	0	0	1
	Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker		.	12	3	4	0	5	0	1	1	0	0	0	1
	Työntekijä/Blue-collar worker		14	13	6	1	0	5	0	3	3	0	0	1	4
	Opiskelija/ Student		11	15	.	.	.	11	1	3	.	.	.	1	5
	Eläkeläinen/Pensioned		.	20	0	0	0	1	.	.	0	0	0	0	0
	Työtön/Unemployed		13	0	0	7	0	3	0	0	0	0	0	0	1
VUOSI/YEAR	2008		10	10	3	2	1	5	1	1	1	0	0	1	2

TAULUKKO 14.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelannut muuta internet-rahapeliä, sukupuolen ja iän mukaan (%)?
TABLE 14.A. Has the respondent played other online games of chance during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		
Ei lainkaan/ Not at all	96,9	96,3	98,5	99,7	99,4	98,4	100,0	100,0	98,8	99,3	99,5	99,5	99,0
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	3,1	2,3	,4	,0	,6	1,1	,0	,0	,9	,5	,0	,3	,6
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	,0	,9	1,1	,0	,0	,4	,0	,0	,0	,2	,2	,1	,2
3-5 päivänä viikossa/ 3-5 days a week	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,2	,1	,0
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	,0	,5	,0	,3	,0	,2	,0	,0	,3	,0	,0	,1	,1
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä/Total (n)	193	218	272	293	343	1319	283	317	335	421	412	1768	3087
Puuttuvia/Missing (n)	6	2	3	15	40	66	1	0	4	9	49	63	129

TAULUKKO 14.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana muuta internet-rahapeliä pelanneet taustamuuttujien mukaan (%).
TABLE 14.B. Proportion of persons who have played other online games of chance during the past month, by background variables (%).

	Miehet/Males						Naiset/Females						Total	Total	
	Ikäryhmä/ Age group					Total	Ikäryhmä/ Age group					Total			
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64				
SIVIILISÄÄTY/ MARITAL STATUS	Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting		0	4	2	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1
	Naimaton/Single		3	3	0	0	0	2	0	0	2	5	0	1	1
	Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced		.	.	0	0	4	1	.	0	0	0	0	0	0
	Leski/Widowed		0	0	0
KOULUTUS/ EDUCATION	0-9 vuotta/0-9 years		3	8	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	1
	10-12 vuotta/10-12 years		4	3	1	0	1	2	0	0	0	1	0	0	1
	13 vuotta tai enemmän/13+ years		2	4	2	0	1	2	0	0	2	1	0	1	1
ASUINALUE/ LIVING AREA	Uusimaa/Southern Finland		2	5	2	0	1	2	0	0	1	1	0	0	1
	Länsi-Suomi/Western Finland		0	2	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1
	Keski-Suomi/Middle Finland		6	2	0	2	0	2	0	0	3	2	0	1	1
	Kaakkois-Suomi/ South-eastern Finland		0	9	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	Itä-Suomi/Eastern Finland		7	11	5	0	0	3	0	0	0	0	0	0	1
	Pohjois-Suomi/Northern Finland		5	0	3	0	0	1	0	0	0	0	2	1	1
SOSIO- EKONOMINEN ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS	Työnantaja, yksityisyrittäjä/ Employer, entrepreneur		.	0	0	0	2	1	.	0	0	0	0	0	0
	Maanviljelijä, maatalon emäntä/ Farmer, farmer's wife		.	.	0	0	0	0	.	.	0	0	0	0	0
	Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker		.	2	1	0	0	1	.	0	1	1	0	1	1
	Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker		.	5	3	0	3	2	0	0	1	1	1	1	1
	Työntekijä/Blue-collar worker		7	4	2	0	0	2	0	0	3	0	0	0	1
	Opiskelija/ Student		3	5	.	.	.	3	0	0	.	.	.	0	1
	Eläkeläinen/Pensioned		.	40	0	0	0	2	.	.	0	0	1	1	1
	Työtön/Unemployed		0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	1	1
VUOSI/YEAR	2008		3	4	1	0	1	2	0	0	1	1	0	1	1

TAULUKKO 15.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelannut taitoon perustuvaa peliä rahasta (esim. biljardi), sukupuolen ja iän mukaan (%)?

TABLE 15.A. Has the respondent played skill-based games (e.g. billiards) for money during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group						
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yht./Total	Yht./Total
Ei lainkaan/ Not at all	93,3	95,0	97,0	98,3	99,4	97,0	99,3	99,4	99,4	100,0	100,0	99,7	98,5
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	6,2	4,1	3,0	1,0	,6	2,6	,7	,6	,3	,0	,0	,3	1,3
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	,0	,5	,0	,0	,0	,1	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0
3-5 päivänä viikossa/ 3-5 days a week	,5	,0	,0	,3	,0	,2	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,1
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	,0	,5	,0	,3	,0	,2	,0	,0	,3	,0	,0	,1	,1
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä/Total (n)	193	218	271	294	344	1320	281	317	335	421	412	1766	3086
Puuttuvia/Missing (n)	6	2	4	14	39	65	3	0	4	9	49	65	130

TAULUKKO 15.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana taitoon perustuvaa peliä rahasta (esim. biljardi) pelanneet taustamuuttujien mukaan (%).

TABLE 15.B. Proportion of persons who have played skill-based games (e.g. billiards) during the past month, by background variables (%).

	Miehet/Males						Naiset/Females							
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group							
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Total	Total	
SIVIILISÄÄTY/ MARITAL STATUS	Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting		10	4	3	1	0	2	0	1	0	0	0	1
	Naimaton/Single		7	6	3	4	0	5	1	0	0	0	0	3
	Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced		.	.	5	3	3	4	.	0	3	0	0	2
	Leski/Widowed		0	0	0
KOULUTUS/ EDUCATION	0-9 vuotta/0-9 years		6	8	6	0	2	3	2	13	0	0	0	2
	10-12 vuotta/10-12 years		6	10	5	2	0	4	1	0	0	0	0	2
	13 vuotta tai enemmän/13+ years		9	3	1	1	0	2	0	0	1	0	0	1
ASUINALUE/ LIVING AREA	Uusimaa/Southern Finland		12	8	3	0	0	4	0	0	1	0	0	2
	Länsi-Suomi/Western Finland		5	2	5	4	0	3	0	1	0	0	0	1
	Keski-Suomi/Middle Finland		4	4	0	4	1	2	0	0	2	0	0	1
	Kaakkois-Suomi/South-eastern Finland		6	9	6	0	3	4	9	0	0	0	0	2
	Itä-Suomi/Eastern Finland		0	11	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	Pohjois-Suomi/Northern Finland		9	0	3	0	0	2	0	3	0	0	0	1
SOSIO- EKONOMINEN	Työnantaja, yksityisyrittäjä/ Employer, entrepreneur		.	8	0	3	0	1	.	0	0	0	0	1
ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS	Maanviljelijä, maatalon emäntä/ Farmer, farmer's wife		.	.	0	0	0	0	.	.	0	0	0	0
	Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker		.	3	0	0	0	1	.	0	0	0	0	0
	Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker		.	7	5	0	0	3	0	1	0	0	0	1
	Työntekijä/Blue-collar worker		3	9	5	0	0	3	0	0	5	0	0	2
	Opiskelija/ Student		8	0	.	.	.	7	1	0	.	.	1	3
	Eläkeläinen/Pensioned		.	0	0	9	1	2	.	.	0	0	0	1
	Työtön/Unemployed		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VUOSI/YEAR	2008		7	5	3	2	1	3	1	1	1	0	0	1

TAULUKKO 16.A. Onko vastaaja viimeksi kuluneen kuukauden aikana pelannut muuta rahapeliä kuin edellä mainitut, sukupuolen ja iän mukaan (%)?

TABLE 16.A. Has the respondent played games of chance other than those mentioned above during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		
Ei lainkaan/ Not at all	99,4	97,9	98,4	98,9	99,4	98,8	99,2	99,7	99,7	99,3	99,7	99,5	99,2
Harvemmin kuin kerran viikossa/ Less than once a week	,6	1,6	,8	1,1	,3	,8	,4	,3	,0	,5	,3	,3	,5
1-2 päivänä viikossa/ 1-2 days a week	,0	,5	,4	,0	,3	,2	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,1
3-5 päivänä viikossa/ 3-5 days a week	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,4	,0	,0	,0	,0	,1	,0
6-7 päivänä viikossa/ 6-7 days a week	,0	,0	,4	,0	,0	,1	,0	,0	,3	,2	,0	,1	,1
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä/Total (n)	169	191	257	273	327	1217	256	301	318	401	386	1662	2879
Puuttavia/Missing (n)	30	29	18	35	56	168	28	16	21	29	75	169	337

TAULUKKO 16.B. Viimeksi kuluneen kuukauden aikana muuta rahapeliä pelanneet taustamuuttujien mukaan (%).

TABLE 16.B. Proportion of persons who have played other games of chance during the past month, by background variables (%).

	Miehet/Males						Naiset/Females						
	Ikäryhmä/ Age group					Total	Ikäryhmä/ Age group					Total	Total
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		
SIVIILISAÄTY/ MARITAL STATUS													
Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting	0	3	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1
Naimaton/Single	0	1	0	2	3	1	1	0	0	0	0	1	1
Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced	.	.	5	4	0	3	.	0	0	0	0	0	1
Leski/Widowed	0	0	0
KOULUTUS/ EDUCATION													
0-9 vuotta/0-9 years	3	0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	1
10-12 vuotta/10-12 years	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
13 vuotta tai enemmän/13+ years	0	2	2	2	0	1	1	0	0	1	0	1	1
ASUINALUE/ LIVING AREA													
Uusimaa/Southern Finland	0	0	2	3	0	1	0	1	0	0	0	0	1
Länsi-Suomi/Western Finland	0	3	2	2	3	2	2	0	0	1	0	0	1
Keski-Suomi/Middle Finland	2	2	0	0	0	1	0	0	2	2	0	1	1
Kaakkois-Suomi/South-eastern Finland	0	11	0	0	0	1	0	0	0	0	3	1	1
Itä-Suomi/Eastern Finland	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	1	0
Pohjois-Suomi/Northern Finland	0	4	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
SOSIO- EKONOMINEN ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS													
Työnantaja,yksityisyrittäjä/ Employer,entrepreneur	.	0	0	0	2	1	.	0	0	4	0	1	1
Maanviljelijä,maatalon emäntä/ Farmer, farmer's wife	.	.	0	8	0	3	.	.	0	14	0	6	4
Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker	.	3	0	2	0	1	.	1	0	0	0	0	1
Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker	.	0	9	2	0	3	4	0	0	1	1	1	1
Työntekijä/Blue-collar worker	0	2	1	0	0	1	0	0	3	0	0	1	1
Opiskelija/ Student	1	5	.	.	.	1	0	0	.	.	.	0	1
Eläkeläinen/Pensioned	.	0	0	0	1	1	.	.	0	0	0	0	0
Työtön/Unemployed	0	0	0	0	0	0	13	0	0	0	0	1	1
VUOSI/YEAR													
2008	1	2	2	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1

TAULUKKO 17.A. Onko vastaajalle aiheutunut ongelmia pelaamisesta viimeksi kuluneen kuukauden aikana sukupuolen ja iän mukaan (%)?
TABLE 17.A. Has gambling caused problems to the respondent during the past month, by gender and age (%)?

	Miehet/Males						Naiset/Females						Total
	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	Ikäryhmä/ Age group					Yht./Total	
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		
Ei yhtään ongelmaa/ No problems	97,5	97,3	97,1	95,8	96,6	96,8	98,2	100,0	99,4	99,1	98,9	99,1	98,1
Ongelmia/ Problems	2,5	2,7	2,9	4,2	3,4	3,2	1,8	,0	,6	,9	1,1	,9	1,9
Yhteensä/Total (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yhteensä/Total (n)	199	220	275	308	383	1385	284	317	339	430	461	1831	3216

TAULUKKO 17.B. Niiden osuus, joille pelaaminen on aiheuttanut ongelmia viimeksi kuluneen kuukauden aikana taustamuuttujien mukaan (%).

TABLE 17.B. Proportion of persons to whom gambling has caused problems during the past month, by background variables (%).

	Miehet/Males						Naiset/Females						Total	Total
	Ikäryhmä/ Age group					Total	Ikäryhmä/ Age group					Total		
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64			
SIVIILISAÄTY/ MARITAL STATUS														
Naimisissa tai avoliitossa/ Married or cohabiting	0	1	3	4	1	2	0	0	0	1	1	0	1	
Naimaton/Single	3	6	3	8	5	4	2	0	2	2	0	2	3	
Asumuserossa tai eronnut/ Separated or divorced	.	.	0	3	15	7	.	0	3	1	3	2	4	
Leski/Widowed	0	0	0	
KOULUTUS/ EDUCATION														
0-9 vuotta/0-9 years	3	17	0	4	5	5	2	0	0	5	2	2	4	
10-12 vuotta/10-12 years	2	0	5	5	2	3	3	0	0	1	1	1	2	
13 vuotta tai enemmän/ 13+ years	4	3	2	2	3	3	0	0	1	0	1	0	1	
ASUINALUE/ LIVING AREA														
Uusimaa/Southern Finland	2	4	1	7	3	4	1	0	1	1	0	1	2	
Länsi-Suomi/Western Finland	5	0	5	3	4	3	0	0	1	0	2	1	2	
Keski-Suomi/Middle Finland	4	4	4	2	1	3	4	0	0	2	1	1	2	
Kaakkois-Suomi/ South-eastern Finland	0	0	0	7	5	3	9	0	0	3	0	2	3	
Itä-Suomi/Eastern Finland	0	0	0	4	3	2	0	0	0	0	2	1	1	
Pohjois-Suomi/Northern Finland	0	4	5	3	6	4	0	0	0	0	2	1	2	
SOSIO- EKONOMINEN														
Työnantaja, yksityisyrittäjä/ Employer, entrepreneur	.	0	0	8	5	4	.	0	0	0	5	1	3	
ASEMA/ SOCIO- ECONOMIC STATUS														
Maanviljelijä, maatalon emäntä/ Farmer, farmer's wife	.	.	0	0	0	0	.	.	0	0	20	6	2	
Ylempi toimihenkilö/ Upper white-collar worker	.	3	1	0	4	2	.	0	0	1	2	1	1	
Alempi toimihenkilö/ Lower white-collar worker	.	0	0	2	0	1	0	0	1	1	1	1	1	
Työntekijä/Blue-collar worker	3	0	5	5	4	4	4	0	0	0	0	0	3	
Opiskelija/ Student	3	5	.	.	.	3	2	0	.	.	.	2	2	
Eläkeläinen/Pensioned	.	40	0	13	3	6	.	.	20	0	1	1	4	
Työtön/Unemployed	0	13	14	0	3	4	0	0	0	0	0	0	2	
VUOSI/YEAR 2008	3	3	3	4	3	3	2	0	1	1	1	1	2	

TAULUKKO 18.A. Millaisia ongelmia pelaamisesta on aiheutunut viimeisen kuukauden aikana sukupuolen ja iän mukaan (%)?
 TABLE 18.A. What kind of problems has gambling caused to the respondent, by sex and age (%)?

	Miehet/Males					Yht./Total	Naiset/Females					Yht./Total	Yht./Total
	Ikäryhmä/ Age group						Ikäryhmä/ Age group						
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		
Pelaamiseen kulunut liikaa aikaa/ Too much time wasted	,5	,9	,4	1,6	,0	,6	,7	,0	,6	,2	,4	,4	,5
Pelaamiseen kulunut liikaa rahaa/ Too much money wasted	1,5	1,4	1,8	3,6	2,3	2,2	1,1	,0	,3	,5	,7	,5	1,2
Ei pysty lopettamaan, vaikka haluaisi/ Is not able to give up gambling	,0	,9	,4	,6	,3	,4	,7	,0	,3	,0	,0	,2	,3
On yrittänyt voittaa pelaamalla takaisin häviöt/ Has been trying to win back the losses	,5	1,8	1,1	1,6	,8	1,2	,7	,0	,3	,5	,0	,3	,7
Läheiset arvostelleet pelaamista/ Close people have criticized gambling	1,0	,9	1,5	1,3	,3	,9	,4	,0	,0	,5	,2	,2	,5
Pelaaminen on aiheuttanut syyllisyyden tunteita/ Gambling has caused feelings of guilty	1,0	1,4	,7	1,6	,5	1,0	,4	,0	,3	,2	,2	,2	,6
On läiminlöynyt töitään ja opiskeluaan/ Work or studies have been disturbed	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,7	,0	,0	,0	,0	,1	,1
Pelaaminen on aiheuttanut terveyshaittoja/ Gambling has caused health problems	,0	,0	,4	,3	,5	,3	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,1
Ei ilmoita ongelmia/ Does not report any problems	97,5	97,3	97,1	95,8	96,6	96,8	98,2	100,0	99,4	99,1	98,9	99,1	98,1
Yht./Total	199	220	275	308	383	1385	284	317	339	430	461	1831	3216